آمادگی در برابر سانحه

رندولف کنت
مترجم : مهدی برنافر

آمادگی در برابر سانحه

ویرایش دوم

ارائه شده توسط: رندولف کنت

برنامه های آموزشی مدیریت بحران(۱۹۹۴)

مترجم: مهدی برنافر

سرشناسه : کنت، آر. سی. Kent, R. C
عنوان و نام پدیدآور : آمادگی در برابر سانحه: برنامه‌های آموزشی مدیریت بحران (۱۹۹۴)/ ارائه شده توسط رندولف کنت؛ دفتر هماهنگی امدادرسانی، سازمان ملل متحد، دانشگاه ویسکانسین – مدیسن، مرکز مدیریت بحران، سازمان ملل متحد، برنامه عمران؛ مترجم مهدی برنافر.
مشخصات نشر : اصفهان: بهتا پژوهش، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری : ۱۲۰ ص.: مصور (بخشی رنگی)، جدول، نمودار.
یادداشت : عنوان اصلی: Disaster preparedness,2nd ed ,۱۹۹۴.
عنوان دیگر : برنامه‌های آموزشی مدیریت بحران (۱۹۹۴).
موضوع : اورژانس— مدیریت
موضوع : امدادرسانی — مدیریت
موضوع : بلاهای طبیعی — پیش‌بینی‌های ایمنی
موضوع : مدیریت بحران
رده بندی دیویی : ۳۶۳/۳۴۷
رده بندی کنگره : HV۵۵۱/۲/آ۹ک ۱۳۹۳
شناسه افزوده : برنافر، مهدی، ۱۳۶۶ –، مترجم
شناسه افزوده : دفتر هماهنگی امدادرسانی سازمان ملل متحد
شناسه افزوده : Office of the United Nations Disaster Relief Co–ordinator
شناسه افزوده : دانشگاه ویسکانسین– مدیسن. مرکز مدیریت بحران
شناسه افزوده : University of Wisconsin–madison. Disaster Management Center
شناسه افزوده : سازمان ملل متحد. برنامه عمران
شناسه افزوده : United Nations. Development programme
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
شابک : ۹۷۸–۶۰۰–۷۰۹۳–۵۶–۶
شماره کتابشناسی ملی : ۳۴۸۵۶۲۳

نام کتاب : آمادگی در برابر سانحه
مولف : مهدی برنافر
ناشر : بهتا پژوهش
طراح جلد : صدیقه عسگری
صفحه آرا : حسین عسگری
نوبت چاپ : اول،۱۳۹۳
شمارگان : ۱۰۰۰ نسخه
بها : ۷۰۰۰ تومان
تلفکس : ۰۳۱۱ ۲ ۶۶۶۶ ۳۵
سامانه پیامک : ۱۰۰۰۳۱۱۲۶۶۶۶۳۵
همراه تولید : ۰۹۱۳–۰۰۰–۲۵۰۱
همراه فروش : ۰۹۱۳–۰۰۰–۲۵۰۲

مقدمه مترجم

بلایای طبیعی و انسانی در طول تاریخ به شکل های گوناگون زمینه تخریب محیط های شهری و روستایی را پدید آورده اند و تلفات انسانی بسیاری ایجاد نموده اند. در چنین شرایطی، توجه به آمادگی سکونتگاه ها در برابر سوانح و بلایا و برنامه ریزی برای فایق آمدن بر خسارات ناشی از آنها همواره ذهن برنامه ریزان و توسعه گران را به خود معطوف داشته است. علی رغم وجود مطالب فراوان و نگارش کتاب های بی شمار در خصوص مدیریت بحران از سوی صاحب نظران، این موضوع از حیطه مرتبط با سکونتگاه های انسانی و خصوصا از دیدگاه شهرسازی، کمتر مورد توجه قرار گرفته و هنوز به جایگاه بایسته خود نرسیده است؛ لذا ترجمه متون تخصصی می تواند گامی در جهت ترویج آموزه های مرتبط با این موضوع باشد.

این کتاب یکی از کتاب های مجموعه آموزشی مدیریت بحران سازمان ملل است که در سال ۱۹۹۴ تهیه شده است. علی رغم گذشت دو دهه از نگارش این کتاب محتوای آن هنوز طراوت و اهمیت خود را از دست نداده است. مطالب این کتاب، مطابق با نیازهای دانشجویان و حرفه مندان رشته های شهرسازی (برنامه ریزی شهری، برنامه ریزی منطقه ای، طراحی شهری و مدیریت شهری)، عمران، معماری، بازسازی پس از سانحه و کلیه علاقه مندان به این زمینه، سازماندهی شده و امید است گوشه ای از نیازهای علمی پژوهشگران در این زمینه را برآورده سازد.

فهرست

سازماندهی مجدد سازمان ملل متحد و برنامه های آموزشی مدیریت بحران ۱۲
مقدمه ۱۵
هدف ۱۵
حوزه ۱۵
شیوه های آموزشی ۱۶
نمای کلی ۱۷
بررسی اجمالی مفهوم ۱۷
تعریف کاری ۱۹
یادداشت ۲۳

بخش اول / ۲۵

برنامه ریزی آمادگی در برابر سانحه ۲۶
ارزیابی آسیب پذیری ۲۷
برنامه ریزی ۳۱
وضوح ۳۲
مشارکت در فرایند ۳۵
برنامه ریزان ۳۶
وضعیت برنامه ۳۹
چارچوب نهادی (ساختار سازمانی) ۴۰
سیستم های اطلاعاتی ۴۵
پایگاه منابع ۴۸
بودجه امدادرسانی در سانحه ۴۸
بودجه آمادگی در برابر سانحه ۴۸

مکانیسمی برای هماهنگی کمک رسانی ۴۹
ذخیره سازی ۴۹
سیستم های هشدار ۵۱
مکانیسم پاسخگویی ۵۳
آموزش عمومی و یاد دهی ۵۶
آموزش عمومی در مدارس ۵۶
دوره های آموزشی ویژه ۵۷
برنامه توسعه ۵۷
اطلاعات عمومی ۵۷
تمرینات ۵۹
نمونه موردی ۶۰
آمادگی در برابر سانحه شهروند محور در فیلیپین ۶۰
کاهش سانحه و پاسخدهی دولت ۶۲
شبکه شهروندی پاسخدهی به سانحه ۶۲
خلاصه ۶۶

بخش دوم/ ۶۹

همکاری های بین المللی برای آماده سازی.....۷۰
سیستم سازمان ملل متحد ۷۳
سطح دفتر مرکزی سازمان ملل.....۷۶
پشتیبانی دفاتر سرپرستی برای ابتکارات لازم آمادگی در مقابل سانحه ۷۶
مشاوره کوتاه مدت، تورهای مطالعاتی و تبادل کارشناسان ۷۶
بودجه اضطراری ۷۷
روش کار و زمان بندی دفاتر سرپرستی ۷۷
سازمان ملل در سطح عملیاتی ۷۷

یک تیم مشترک ۷۷
هدف از تیم مدیریت سانحه سازمان ملل ۷۸
تیم مدیریت سانحه سازمان ملل سازمان ملل متحد به عنوان یک مسئولیت مرکزی ۷۹
تیم مدیریت سانحه سازمان ملل و حوزه آن ۷۹
تیم مدیریت سانحه سازمان ملل در محدوده عملیاتی ۷۹
آژانس های سازمان ملل و پروژه های توسعه ۸۲
خلاصه ۸۵
یادداشت ۸۶

بخش سوم/ ۸۷

اجرای برنامه های آمادگی در برابر سانحه ۸۸
ترویج برنامه در سطح ملی ۸۸
نکات اساسی را روشن نمایید ۹۰
دیدن باور کردن است ۹۱
سازماندهی کنفرانس ها و کارگاه ها ۹۱
ایجاد یک پایگاه اطلاعاتی قابل اتکا ۹۱
ارزیابی آسیب پذیری ۹۲
برنامه های ارتباط دادن اطلاعات ۹۲
بررسی مقطعی ۹۳
فرایند ارزیابی مشترک ۹۳
تعریف ساختارهای مناسب سازمانی ۹۴
این توصیه ها را در نظر بگیرید ۹۷
نمونه موردی ۱۰۰
آمادگی و کاهش خطر قحطی- برنامه ۱۹۸۷ هند ۱۰۰
خشکسالی سال ۱۹۸۷ ..... ۱۰۰

چشم اندازهای حاصل شده ۱۰۳
خلاصه ۱۰۵
تلفیق همه موارد ۱۰۶

ضمیمه ۱ ..... ۱۰۷
چک لیست اطلاعات پایه مورد نیاز توسط تیم مدیریت سانحه سازمان ملل متحد ۱۰۷
نیمرخ سانحه در یک کشور ۱۰۷
سیاست های ملی، اهداف و استانداردها ۱۰۷
ساختارهای دولت برای هشدار دهی و پاسخ اضطراری ۱۰۸
دیگر سازمان های امدادی ملی و خارجی ۱۰۹
داده های پایه برای هر منطقه در خطر سانحه ۱۰۹
منابع مادی و انسانی ۱۰۹
مراقبت های پزشکی/ بهداشتی ۱۱۰
عرضه مواد غذایی ۱۱۰
تغذیه و اپیدمیولوژی ۱۱۰
جریان آب، بهداشت و بهسازی محیط ۱۱۰
پناهگاه اضطراری و تجهیزات امدادی ۱۱۱
تجهیزات ساختمانی ۱۱۱
ارتباطات ۱۱۱
سیستم های لجستیکی و تسهیلات ۱۱۲

ضمیمه ۲ ..... ۱۱۴
علامت های اختصاری ۱۱۴

ضمیمه ۳ ..... ۱۱۶

سازماندهی مجدد سازمان ملل متحد و برنامه های آموزشی مدیریت بحران

از زمانی که این کتابچه نوشته شده، سازمان ملل متحد اقدام به سازماندهی دوباره ساختار درونی خود نموده است. این بخش به توصیف این تغییرات سازمانی پرداخته و نقش گسترده سازمان ملل متحد را در مدیریت حوادث و سانحه توضیح می دهد.

در دسامبر سال ۱۹۹۱ مجمع عمومی سازمان ملل متحد طبق قطعنامه ۱۸۲/۴۶ با ایجاد دپارتمان امور انساندوستانه [۱] به منظور تقویت «هماهنگی کمک های انساندوستانه سازمان ملل متحد» و حصول اطمینان از «آمادگی بهتر برای پاسخگویی سریع و هماهنگ به شرایط پیچیده انسانی در موارد اضطراری نظیر سوانح طبیعی و ناگهانی» موافقت نمود. این گروه شامل بنیاد پیشین امداد رسانی در سانحه سازمان مل متحد [۲] به عنوان واحد اضطراری سازمان ملل متحد در آفریقا، عراق و جنوب شرق آسیا هم می گردد. دبیرخانه دهه بین المللی کاهش سوانح طبیعی [۳] نیز بخشی از این گروه است.

با توجه به شرایط پیچیده وضعیت های اضطراری، دپارتمان امور انساندوستانه اغلب در حوزه بی طرفانه ای عمل می کند که در آن میان دغدغه های امنیتی، سیاسی و انسانی همپوشانی وجود داشته باشد. سیاستگذاری و هماهنگ سازی های مربوطه، در نیویورک، جایی که در آن بخش امور انساندوستانه از نزدیک با ارگان های مشورتی سازمان ملل متحد و گروه های سیاسی، اقتصادی و مالی دبیرخانه در ارتباط می باشد، انجام شده است.

دفتر ژنو فعالیت های خود را بر ارائه خدمات عملیاتی اضطراری به دولت ها و نهادهای عملیاتی سازمان ملل متحد متمرکز کرده است. این دفتر همچنین مسئول هماهنگی فعالیت های امدادرسانی در سطح بین المللی به منظور کاهش اثرات سانحه است؛ که مرتبط با دفتر سیستم پاسخدهی سازمان ملل متحد در کلیه سوانح طبیعی است.

به موجب قطعنامه ۴۶/ ۱۸۲ مجمع عمومی سازمان ملل، یک کمیته دائمی بین آژانس های این سازمان [۴] و به ریاست معاون دبیر کل سازمان ملل در امور انسان دوستانه

۱ - DHA (Department of Humanitarian Affairs)
۲ - UNDRO (United Nations Disaster Relief Organisation)
۳ - IDNDR (International Decade for Natural Disaster Reduction)
٤ - IASC (Inter-Agency Standing Committee)

تاسیس شده است. این کمیته با سازمان های غیر دولتی، سازمان ملل و همچنین کمیته بین المللی صلیب سرخ[۱]، فدراسیون بین المللی صلیب سرخ و هلال احمر[۲] همکاری می نماید. مرکز اجرایی این آژانس به طور منظم برای بحث در مورد مسائل مربوط به شرایط اضطراری انسانی اقدام به تشکیل جلسه می نماید. همچنین یک دبیرخانه ارتباطی بین آژانس ها، به نام «کمیته دائمی بین آژانسها» در داخل دپارتمان امور انساندوستانه تاسیس شده است.

چند برنامه اضطراری[۳] در این دپارتمان سازماندهی شده اند؛ که شامل برنامه ویژه مواقع اضطراری برای شاخ آفریقا[۴]، برنامه اضطراری خشکسالی در آفریقای جنوبی[۵]، برنامه اضطراری ویژه کشورهای تازه استقلال یافته[۶] و همچنین دفتر ملل متحد برای هماهنگی کمک های انسان دوستانه به افغانستان[۷] می شود.

دپارتمان امور انساندوستانه، اقدام به ترویج و مشارکت در استقرار سیستم های سریع پاسخگویی در مواقع اضطراری می نماید که شامل شبکه هایی از منابع امدادی فعال، نظیر گروه مشورتی جستجو و نجات بین المللی[۸] است. در عین حال توجه ویژه ای به فعالیت های مربوط به کاهش تاثیر منفی ناگهانی در چارچوب دفتر دهه بین المللی کاهش سوانح طبیعی انجام داده است.

برنامه های آموزشی مدیریت سانحه[۹] در اوایل دهه ۱۹۹۰ به طور مشترک توسط دپارتمان امور انساندوستانه و برنامه توسعه سازمان ملل متحد[۱۰]، با پشتیبانی مرکز مدیریت سانحه دانشگاه ویسکانسین، به عنوان یک نیروی ضربتی میان- آژانسی، راه اندازی شده است. این برنامه چارچوبی را فراهم می کند که در آن کشورها و موسسات (بین المللی، منطقه ای و ملی) توسط آن بتوانند ظرفیت سازی خود در مدیریت شرایط اضطراری را در یک قالب توسعه ای افزایش دهند.

---

۱ - ICRC (International Committee of the Red Cross)
۲ - IFRC (international federation of red cross and red crescent societies)
۳ - SEP (Special Emergency Programmes)
٤ - SEPHA (Special Emergency Programme for the Horn of Africa)
٥ - DESA (Department of Economic and Social Affairs)
٦ - SEP-NIS (Special Emergency Programme for the New Independent States)
۷ - UNOCHA (United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs)
۸ - INSARAG (International Search and Rescue Advisory Group)
۹ - DMTP (Disaster Management Training Programme)
۱۰ - UNDP (United Nations Development Programme)

مقدمه

هدف

این کتابچه آموزشی، برای آمادگی مقابله با سوانح، طراحی شده است تا یکی از جنبه های مدیریت سانحه را به مخاطبان سازمان ملل متحد، اعضای حرفه ای سازمان که تیم مدیریت سانحه را تشکیل می دهند و اعضای همتای ایشان در سازمان های دولتی، سازمان های غیر دولتی و علاقه مندان معرفی نماید. این کتابچه برای افزایش سطح آگاهی مخاطبان از طبیعت و مدیریت سوانح طبیعی که منجر به عملکرد بهتر برای آمادگی در مقابل سانحه و پاسخدهی به آنها می گردد، طراحی شده است.

این متن توسط متخصصان مدیریت سانحه نوشته شده است و به طور کلی، از مباحث کتاب مدیریت بحران مانوئل (UNDP / UNDRO) و اصول، رویه ها و اصطلاحات آن پیروی می کند. با این حال، اصطلاحات موجود در این زمینه استاندارد نیست و نویسندگان موسسات مختلف ممکن است همان اصطلاحات را به منظور دیگری به کار گیرند.

حوزه

هدف از این کتابچه معرفی مفاهیم اساسی مربوط با آمادگی در برابر سانحه به شما است. بخش اول این کتابچه چهار دسته از عواملی که باید در برنامه ریزی برای آمادگی در مقابل سانحه مد نظر قرار گیرند را شامل می شود: از ارزیابی آسیب پذیری تا تمرینی برای برنامه ریزی.

در بخش دوم این کتابچه شما در مورد همکاری های بین المللی برای آمادگی در برابر سانحه، با تمرکز بر روی سیستم سازمان ملل متحد آشنا خواهید شد. شما باید با افزایش آگاهی از نقش ها و محدودیت های سازمان های بین المللی که بر هماهنگ سازی تلاش

های مربوط به آمادگی در برابر سانحه موثرند، مطلع شوید.

اجرای برنامه های آمادگی در مقابل سانحه در قسمت سوم این کتابچه مورد بحث قرار گرفته است: از ترویج طرح تا توجه به توصیه هایی که بر اساس مشکلات شایع هنگام اجرا، ارائه شده است.

شیوه های آموزشی

این کتابچه برای دو دسته از مخاطبان در نظر گرفته شده است، افرادی که با مطالعه شخصی قصد یادگیری دارند و شرکت کنندگان در کارگاه های آموزشی. روش های آموزشی زیر برای استفاده به صورت کارگاه های آموزشی برنامه ریزی شده و توسط یک «راهنمای آموزشی» شبیه سازی می شوند. این متن برای افرادی که با مطالعه شخصی قصد یادگیری دارند می تواند به صورت چاپ شده به عنوان آموزگار خصوصیشان مورد استفاده قرار گیرد.

کارگاه آموزشی برای این روش های آموزشی عبارتند از:

- بحث های گروهی
- شبیه سازی/ اجرای نمایشنامه وار
- جزوات مکمل
- فیلم ها
- جلسات بررسی
- ارزیابی شخصی تمرینات

از افرادی که با مطالعه شخصی قصد یادگیری دارند دعوت می شود از این متن به عنوان یک کتاب کار استفاده کنند. علاوه بر این، از طریق یادداشت برداری در حاشیه، به شما فرصتی برای مکث و بررسی یادگیری خود در طول مطالعه از طریق سوالات موجود در متن داده خواهد شد. قبل از اقدامات بعدی، پاسخ خود به این پرسش ها را بنویسید تا اطمینان حاصل شود که شما نکات کلیدی متن را فراگرفته اید.

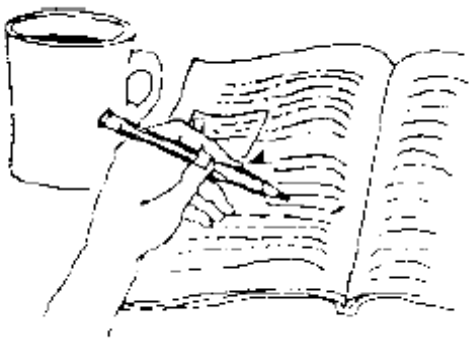

نمای کلی

این کتابچه طراحی شده تا به شما کمک کند:

- یک تعریف سه بخشی در خصوص آمادگی مقابله با سوانح را یاد بگیرید.
- نه دسته از فعالیت های برنامه ریزی برای آمادگی در مقابل سانحه را شناسایی نمایید.
- سه نقش سازمان ملل متحد در همکاری برای آمادگی در مقابل سانحه را با هم مقایسه نمایید.
- چهار روش برای جلوگیری از بروز مشکلات در اجرای برنامه های آمادگی در مقابل سانحه را یاد بگیرید.
- بتوانید چهارده حوزه از اطلاعات پایه را برای ارزیابی آمادگی در مقابل سانحه در نظر بگیرید.

بررسی اجمالی مفهوم

سوال. شما آمادگی در مقابل سانحه را چگونه تعریف می کنید؟

جواب._____

آمادگی در مقابل سانحه شامل پیش بینی و انجام اعمال پیشگیرانه قبل از رخدادن یک تهدید قریب الوقوع در زمانی که اعلام هشدارهای پیشرفته امکان پذیر است، می گردد. برنامه ریزی برای آمادگی در مقابل سانحه، پاسخدهی به اثرات سانحه را توسط سازماندهی ارائه خدمات امداد و نجات به موقع و موثر، بهبود می بخشد.

آمادگی شامل ایجاد و آزمایش منظم سیستم های هشدار دهنده (مربوط به سیستم پیش بینی) و برنامه ریزی برای تخلیه و یا سایر اقداماتی است که باید در طول یک دوره هشدار سانحه، برای به حداقل رساندن پتانسیل از دست رفتن حیات مردم و آسیب های فیزیکی انجام شوند. همچنین شامل تعلیم و آموزش مقامات دولتی و جمعیت در معرض خطر، آموزش تیم های مداخله گر و ایجاد سیاست ها، استانداردها، ترتیبات سازمانی و برنامه های عملیاتی که در طول سانحه به کار گرفته می شوند می گردد. علاوه بر این، برنامه های مؤثر، ایمن سازی منابع را در بر می گیرند، که احتمالا از طریق منابع ثابت و بودجه های اختصاصی تامین می شوند. این برنامه ها باید از طریق تصویب حمایت های کافی، پشتیبانی شوند.

تعریف کاری

آمادگی در مقابل سانحه عوارض جانبی ناشی از خطر را از طریق اقدامات موثر پیشگیرانه، بازسازی و بازیابی از طریق حصول اطمینان از امداد رسانی و کمک رسانی به موقع و سازماندهی مناسب و موثر بعد از یک سانحه، به حداقل می رساند.

این یک تعریف گسترده از آمادگی در مقابل سانحه می باشد. بیایید به تجزیه و تحلیل برخی از نکات سازنده این تعریف بپردازیم.

« عوارض مخربِ خطر را به حداقل می رساند »

اقدامات بلند مدت کاهش خطر که برای به حداقل رساندن اثرات مخرب ناشی از یک خطر از طریق، از بین بردن آسیب پذیری در نظر گرفته می شوند؛ در غیر این صورت اثرات ناشی از خطرات به گونه ای دیگر خواهد بود. این اقدامات به طور مستقیم، تاثیرات بالقوه خطر را قبل از بروز آن کاهش می دهد. آمادگی در مقابل سانحه فرض را بر این می گذارد که در هر حال، گروه های خاصی از مردم یا اموال آسیب پذیر باقی می مانند، و آمادگی در مقابل سانحه برای مقابله با عواقب ناشی از تاثیر یک سانحه صورت پذیرد.

« از طریق اقدامات موثر پیشگیرانه »

این کتابچه اجزای اقدامات موثر پیشگیرانه و چگونگی توسعه آنها را توضیح می دهد. اغلب دیده می شود محصول نهایی آمادگی در مقابل سانحه به عنوان یک برنامه ایستا طراحی شده است و تا زمانی که مورد نیاز است بایگانی شده است. آمادگی در مقابل سانحه باید به عنوان یک فرایند فعال و پویا دیده شود. طرح های آمادگی در مقابل سانحه، مشارکت پویایی هستند که نیاز به بررسی، اصلاح و به روز رسانی دارند و باید به طور منظم تست شوند.

خطر Hazard

یک واقعه نادر و یا شدید در محیط طبیعی و یا انسان ساز است که بر زندگی انسان، دارایی وی و یا فعالیت های انسانی اثرات مخرب بر جای می گذارد و می تواند سبب ایجاد یک فاجعه شود.

سانحه Disaster

اختلال جدی در عملکردهای یک جامعه، که سبب ایجاد تلفات گسترده انسانی، مواد و یا محیط زیست می شود که برای مقابله آن به منابعی بیش از منابع موجود جامعه آسیب دیده نیاز باشد.

کمک assistance

فراهم آوری انسان دوستانه نیازهای مادی و خدمات لازم برای رفع نیازهای اساسی مردم در زمینه تامین سرپناه، لباس، آب و مواد غذایی. کمک ها برای مدت طولانی در دسترس خواهند بود.

برخی از تحلیلگران میان اقدامات «فعال»[۱] و «منفعل»[۲] آمادگی در برابر سانحه تمایز قایل می شوند. جنبه های منفعل آمادگی در مقابل سانحه عبارت است از تهیه کتابچه های راهنمای سانحه، ذخیره کالاهای امدادی و تهیه لیست رایانه ای منابع و پرسنل. آمادگی فعال در برابر سانحه شامل توسعه طرح جامع پاسخگویی، نظارت تهدیدات ناشی از خطر، آموزش پرسنل فعال در مواقع اضطراری و آموزش اعضای جوامع در معرض خطر است.

امداد رسانی relief

فراهم آوری انسان دوستانه کمک های مادی و مراقبت های پزشکی اضطراری که برای نجات جان انسان ها ضروری است. امداد رسانی و خدمات مربوط به آن بلافاصله پس از یک فاجعه ناگهانی انجام می شود.

« به منظور حصول اطمینان از امداد رسانی به موقع، مناسب و موثر »

مدیریت سانحه، شامل پاسخگویی یا پیش بینی رویدادهای خطرناک است. کاهش اثرات سانحه شامل دو جنبه، آمادگی در مقابل سانحه و پیشگیری است. یکی از سخت ترین جنبه های مدیریت بحران این است که در زمان مناسب صورت گیرد. در عین حال زمان بندی، در خصوص آمادگی برای مقابله با سانحه نیز بسیار مهم است. سرعت و بهنگام بودن اغلب به صورت مترادف بکار می روند که سبب بروز مشکلات جدی در ارتباط بین ورودی های امدادرسانی و اثرات آنها شده است. در برخی از انواع حوادث، نیازهای پایه خاصی وجود دارد، که ممکن است بلافاصله لازم باشند؛ نظیر سرپناه و لباس. در این هنگام، سرعت، برای از بین بردن پریشانی های اولیه، ضروری است. با این حال در شرایط خاص، انواع دیگری از امداد رسانی وجود دارد که چنانچه به تعویق افتند ممکن است سبب بروز اختلالاتی شوند. مثال آشکار در این خصوص، تامین مواد غذایی است. تعجیل در ارائه مقادیر بیش از حد مواد غذایی قبل از ارزیابی روشن شرایط بازار محلی و چشم انداز کشاورزی می تواند به وابستگی و تضعیف اقتصاد محلی منجر شود. در برنامه های آمادگی، بهنگام بودن، و نه سرعت، باید ملاک عمل قرار گیرد.

۱ -Active
۲ -Passive

کمک های کافی، نیازمند تامین امنیت مناسب هم هستند. فهرست اقلام امدادی نامناسب که به جوامع آسیب دیده از سانحه راه پیدا می کنند، بیش از حد طولانی است. این مسئله از قضیه مربوط به ارسال کنسرو ژامبون به جوامعی که گوشت خوک نمی خورند و یا کفش های زنانه پاشنه بلند فرستاده شده به مناطق سیل زده فراتر می رود.

ارتباط طبیعی و مهمی بین آمادگی در مقابل سانحه، بازیابی (احیا)[۱] و توانبخشی[۲] وجود دارد. شما باید در نظر بگیرید که آیا ارائه امداد و کمک رسانی، صرفا برای اطمینان از بقای فوری جوامع آسیب دیده طراحی شده است و یا امکان هموار کردن راه را برای بازیابی (احیای) جوامع ایجاد می کند. این نه تنها یک پرسش اساسی برای تعیین مرزهای خود مقوله آمادگی در مقابل سانحه است، بلکه عملی تعیین کننده در نوع اقدامات و منابع شما برای اجرای برنامه آمادگی در مقابل سانحه محسوب می شود.

شما نباید ارتباط بین آمادگی در مقابل سانحه و بازیابی و توانبخشی ناشی از خود خطر و خطر موثر بر جامعه آسیب دیده، را نادیده بگیرید. برنامه ریزی موثر برای آمادگی در برابر سانحه باید آمادگی را با اقدامات خودانگیخته که نه تنها برای زنده ماندن بلکه برای بازیابی جوامع ضروری است تلفیق نماید.

سازماندهی موثر و پاسخگویی به سانحه، معیارهای روشنی برای آمادگی در مقابل سانحه در بر می گیرد. برنامه ریزی سیستماتیک، توزیع متناسب اقلام امدادی، نقش های روشن و مسئولیت پذیری، از مواردی هستند که در این کتابچه مورد بحث قرار می گیرد. اکنون بگذارید، مفاهیم «موثر»[۳] و «ارائه»[۴] را روشن کنیم. بروز سانحه به ناچار

۱ - Recovery
۲ - Rehabilitation
۳ - effective
٤ - delivery

منجر به ایجاد شرایط هرج و مرج خواهد شد. بهترین برنامه های وضع شده می تواند به تسکین این وضعیت منجر شوند، اما آن را از بین نخواهند برد؛ لذا اثربخشی نسبی است. برنامه های آماده سازی باید منابع مولد هرج و مرج را پیش بینی نموده و به ما بگویند زمانی که برنامه از مسیر اصلی خود منحرف شد چه باید کرد.

معیار اثربخشی به خصوص در زمینه توزیع اهمیت می یابد. نکته کلیدی اینجا است که اثربخشی بر مبنای توانایی ارائه کمک های مورد نیاز به کسانی که به آن نیاز دارند اندازه گیری می شود. اغلب در موقعیت های اضطراری، مواد غذایی و غیر غذایی بدون یک ساختار از پیش معین شده که اطمینان حاصل شود آیا افراد نیازمندتر در این زمان به موارد مورد نیاز خود بیشترین دسترسی را دارند، وارد محل سانحه دیده می شوند. مهمترین آزمون برای اثربخشی همین است که مشخص شود آیا کسانی که نیاز به کمک رسانی و اقلام امدادی دارند آن را به قدر کافی دریافت کرده اند یا خیر.

یادداشت

بخش اول

برنامه ریزی آمادگی در برابر سانحه

بخش اول:

برنامه ریزی آمادگی در برابر سانحه

در این بخش از کتابچه شما یاد خواهید گرفت:

۱. سه هدف از ارزیابی آسیب پذیری چیست؟
۲. ساختار رایج یک برنامه مقابله با سانحه کدام است؟
۳. چگونه تشخیص دهید:

نه شاخه، از برنامه ریزی برای آمادگی مقابله با سانحه: ارزیابی آسیب پذیری، برنامه، چارچوب نهادی، سیستم های اطلاعاتی، منابع پایه، سیستم های هشدار، مکانیسم واکنش، آموزش عمومی و تمرینات.

قسمت اول باید به شما درکی از اجزای اصلی درگیر در آمادگی در برابر سانحه بدهد و مبنایی که بر اساس آن استراتژی ملی آمادگی در برابر سانحه را می توان توسعه داد، مشخص سازد. چارچوب آمادگی در برابر سانحه که در صفحات زیر نشان داده شده است، به تشریح فعالیت هایی که برای توسعه استراتژی های آمادگی در برابر سانحه ضروری هستند می پردازد. اگرچه پیشنهاد می شود اجرای این فعالیت ها به صورت متوالی صورت گیرد، برخی از فعالیت ها ممکن است به طور همزمان و یا حتی در جهت معکوس انجام شوند.

سؤال. در کشور شما چه فعالیت هایی برای ارتقای آمادگی در برابر سانحه صورت گرفته است؟

جواب. _____

_____

_____

_____

ارزیابی آسیب پذیری

در بسیاری از موارد، شما می توانید مناطق جغرافیایی خاص یا جوامعی را که در معرض خطر قرار دارند، شناسایی کنید. این ممکن است به طور متداول، شامل مناطق مستعد خشکسالی، جوامع نزدیک به آتشفشان ها و یا مناطق مستعد سیل باشد. می تواند سکونت گاه های حاشیه ای را که در آن سازه مساکن در برابر طوفان آسیب پذیر است

و یا جوامع محافظت نشده از خطر زباله های صنعتی را شامل شود. با این حال، ضروری نیست که آسیب پذیری به مکان جغرافیایی یا جوامع خاصی گره بخورد. مردم آواره شده در اثر شرایط ناشی از جنگ یا بحران های اقتصادی، نشان دهنده نوعی جامعه است که می تواند در حوزه ارزیابی آسیب پذیری مورد بررسی قرار گیرند. ارزیابی آسیب پذیری ابزار ارزشمندی برای ایجاد برنامه اصولی مدیریت سانحه است.

تجزیه و تحلیل آسیب پذیری فرایندی پویا و مستمر از ارزیابی سازمانی و مردمی خطرات و ریسک هایی است که سازمان ها و مردم با آن روبرو هستند و تعیین این که چنانچه رخدادی واقع شود، ایشان مایلند در این زمینه چه کارهایی انجام دهند. ارزیابی آسیب پذیری همچنین شامل مجموعه ای از داده های ساختار یافته به منظور درک سطح تهدیدات بالقوه، نیازها و منابع ضروری در دسترس است.

ارزیابی شامل دو دسته کلی از اطلاعات است. اول اطلاعات نسبتا ثابت در خصوص زیرساخت ها که زمینه را برای تعیین میزان توسعه فراهم می کند؛ انواع مزایا و معایب فیزیکی که جوامع ساکن در منطقه با آن مواجه هستند، و یک «نقشه» از سازه های در دسترس (مانند جاده ها و بیمارستان ها) که ممکن است در مواقع اضطراری مفید باشند. دسته دیگر شامل داده های اجتماعی و اقتصادی به روز است که علل و میزان آسیب پذیری، تغییرات جمعیتی و نوع فعالیت های اقتصادی را نشان می دهد.

هیچ چیز مرموزی در مورد مفهوم ارزیابی آسیب پذیری وجود ندارد[۱]. هدف اولیه آن ایجاد پایگاه داده ای است که بر اثرات احتمالی از خطرات بالقوه، نیازهای امدادی و منابع در دسترس تمرکز می نماید. ارزیابی آسیب پذیری را باید با مداخلات توسعه مرتبط دانست. هنگامی که

۱- همچنین نگاه کنید به ماژول برنامه آموزش مدیریت بحران: آسیب پذیری و ارزیابی ریسک.

جوامع آسیب پذیر به نظر آیند، کمک هایی که به منظور توسعه صورت می گیرند، ممکن است نیاز به کمک های اضطراری را نیز رفع کند.

سه دلیل اصلی وجود دارد که چرا ارزیابی آسیب پذیری برای آمادگی در برابر سانحه بسیار مهم است است. اول، ارزیابی آسیب پذیری دقیق، به عنوان وسیله ای برای تصمیم سازان تلقی می شود که آنها را از رویکردهای آمادگی در مقابل سانحه، که باید در سطوح ملی و محلی اخذ شوند، با خبر می سازد.

دوم، تصمیم سازان معمولا از سوانح متداول درون کشورهای خود آگاه هستند. با این حال، تا زمانی که ابعاد تهدید کننده سانحه و سطح آمادگی و یا غیر آماده بودن، به طور کامل مشخص نشوند، ممکن است یک نقطه شروع موثر که بر اساس آن بتوان برای ساخت برنامه کلی اقدام شود، وجود نداشته باشد.

سوم، ارزیابی آسیب پذیری باید به عنوان مبنایی برای «عادت» به اجرای مستمر نظارت فیزیکی، اجتماعی و اقتصادی و شرایط زیرساخت های کشورهای مستعد سانحه صورت گیرد. از این منظر، تلاش های اولیه به منظور ایجاد یک پایگاه داده از طریق ارزیابی آسیب پذیری، باید به مبنایی برای نگهداری و به روز رسانی ابزار اطلاعاتی ضروری برای اهداف برنامه ریزی توسعه منجر شود.

در سطح فنی، ارزیابی آسیب پذیری به عنوان نقطه شروع برای تعیین نوع برنامه ها تلقی می شود که باید به عنوان بخشی از استراتژی آمادگی سانحه در سطح ملی بکار روند. به عنوان مثال، مفید است که بدانیم مردمی که در خط ساحلی دلتای بنگلادش زندگی می کنند، نسبت به طوفان های گرمسیری آسیب پذیر هستند. با این حال، چنین اطلاعاتی کاربرد کمی دارند مگر اینکه شما از الگوهای مهاجرت فصلی ساکنان این منطقه، یا کسانی به طور معمول دلتا را برای سکونت

خانواده هایشان انتخاب می کنند، و یا تعداد ساختمان های دو طبقه در منطقه با خبر باشید.

سوال. چرا ارزیابی آسیب پذیری باید به عنوان مبنایی برای «عادت» به اجرای مستمر نظارت فیزیکی، اجتماعی و اقتصادی و شرایط زیرساخت های کشورهای مستعد سانحه صورت گیرد؟

جواب._____
_____
_____
_____
_____
_____

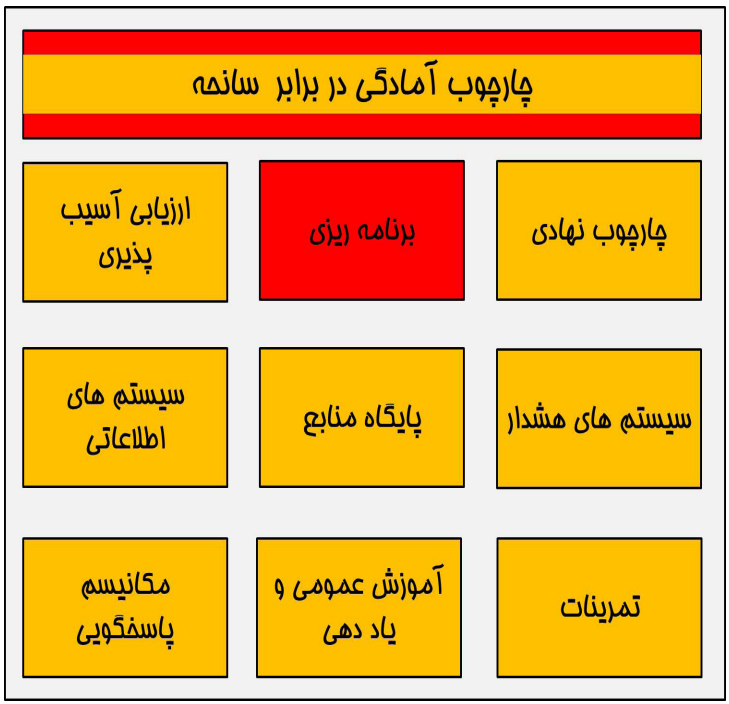

برنامه ریزی

برنامه ریزی موضوع اصلی در آمادگی کامل در برابر سانحه است. یکی از اهداف آن ، این است که بر روی برنامه های اجرایی در مکان ها توافق صورت گیرد و مشخص شود که امکان تامین کدام گروه از تعهدات و منابع نسبتا تضمین شده است. برنامه ریزی برای آمادگی شامل ایجاد توافق بین افراد و یا سازمان ها است؛ بدین ترتیب که برای اطمینان از پاسخدهی اثربخش، ارائه خدمات در مواقع اضطراری، توسط چه کسی انجام خواهد شد. این توافق ها ممکن است اشکال مختلفی داشته باشند: یادداشت تفاهم، موافقتنامه کمک متقابل، ماموریت های فردی و برنامه های جامع. هدف نهایی این نیست که یک برنامه نوشته شود بلکه شبیه سازی میانکنش های مداومی است که میان گروه ها وجود دارد که ممکن است به صورت نوشته شده در آیند تا موافقت نامه ها را قابل استفاده نماید. برنامه کتبی یک محصول است، اما هدف اصلی برنامه ریزی نیست. با این حال، چهار ویژگی مشخص وجود دارد که در هر تلاش برنامه ریزی باید در نظر گرفته شوند.
یک طرح باید:

- یک هدف و یا مجموعه ای از اهداف روشن را در بر بگیرد.
- نشان دهنده توالی سیستماتیک فعالیتهای منطقی و یک روش روشن باشد.
- وظایف و مسئولیت های خاص را مشخص نماید.
- فعالیت ها، وظایف و مسئولیت های خود را یکسان نماید تا قادر شود هدف کلی و یا مجموعه ای از اهداف، قابل دست یابی باشند.

چهار جنبه دیگر نیز باید در برنامه ریزی در نظر گرفته شود.

وضوح

جواب سوال قبل

زیرا جمع آوری اطلاعات برای آمادگی در مقابل فاجعه روندی پویا و مستمر است.

آیا این «راهبرد ملی آمادگی در برابر سانحه» یک «برنامه احتمالی» است؟ راهبرد ملی آمادگی در برابر سانحه شامل تمرینات گسترده ای است که ساختار تمام نهادهای مربوطه و ظرفیت پاسخدهی آنها را مورد بررسی قرار می دهد. این بررسی شامل سطوح مرکزی و محلی دولت به منظور آماده شدن برای سانحه در بستر «زنجیره سانحه» است (نگاه کنید به شکل ۱). همچنین شامل آمادگی برای مقابله با سانحه، در همه فازهای سانحه است همانند آنچه در برنامه های توسعه در نظر گرفته می شود. چنین استراتژی هایی به طور معمول شامل کاهش خطرات سانحه، آمادگی، بهبود و بازسازی است.

شکل ۱

ساختار رایج برنامه ریزی سانحه

مقدمه	اختیارات قانونی اسناد مرتبط
هدف، تعاریف، مخفف ها، بر حسب کشور (منطقه، ایالت)	توپوگرافی اقلیم جمعیت نگاری صنعت سازمان های دولتی
تهدید	تاریخچه رخدادهای طبیعی (بر حسب نوع) اتفاقات صنعتی (بر حسب نوع)

فرماندهی و هماهنگی	قدرت ها و مسئولیت ها در هر سطح قدرت های فرماندهی و پست ها ویژگی و نقش خدمات اضطراری
گروه های برنامه ریزی	تمهیدات برنامه ریزی بخشی (نظیر درمانی، حمل و نقل و ارتباطات)
کمک های خارجی	تمهیدات و قدرت اجرایی برای درخواست کمک از خارج از ناحیه برنامه ریزی
فعال سازی سازمانی مراکز عملیاتی اضطراری	سیستم های هشداردهی موافقت و مخالفت با هشدار دهی
سازمان های اطلاعاتی عملیاتی ضد سانحه	دپارتمان های دولتی وزارت دفاع دولت محلی سازمان های داوطلبانه تمهیدات مرتبط
دولت، روش های مالی، عرضه	روش خرید موارد اضطراری نهادهای قادر به درخواست دهی
اطلاعات مردمی	خبر رسانی (اقدامات مورد نیاز) آزادی اطلاعات اطلاع رسانی اضطراری اطلاع رسانی چند زبانه

برنامه های خُرد	ارتباطات، پلیس، خدمات آتش نشانی، درمان، امداد، رفاه، مسکن، کارهای عمومی، حمل و نقل، نیرو، خدمات ثبتی و ردیابی.

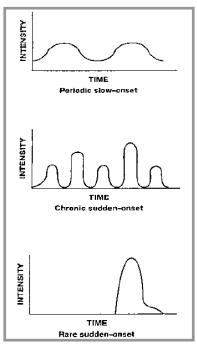

برنامه احتمالی سانحه، به طور معمول بر روی وسیله ای برای مقابله با خطرات خاص تمرکز می کند. این چنین نیست که گفته شود طرح احتمالی نیازهای مربوط به اقدامات کاهش خسارات و بهبود را نادیده می گیرد، اما معمولا در رابطه با کل زنجیره سانحه نیست، نظیر ارتباطات میان بازسازی و توسعه. تمرکز اصلی روی این موضوع قرار دارد که راه هایی برای مقابله با یک خطر خاص (مانند سیل)، در یک زمان نسبتا محدود ارائه شود، نظیر اعلام خطر اولیه و پاسخ به مراحل فوری برای بهبودی. یک استراتژی موثر ملی معمولا برنامه های احتمالی مختلفی را برای شرایط خاص سانحه در بر می گیرد.

سانحه از راه های مختلف و در زمان های متفاوت رخ می دهد. برای مثال، برخی کشورها به صورت مداوم، درگیر فجایعی هستند که به صورت سالانه در طول یک دوره سه تا پنج ساله اتفاق می افتد و بر بخش قابل توجهی از جامعه اثر گذار هستند، مانند خشکسالی و قحطی در شاخ آفریقا. کشورهای دیگر درگیر تهدیدات مزمنی هستند که ناگهان شروع می شوند. به عنوان مثال، در بنگلادش به طور معمول سیل ممکن است بخش معینی از جمعیت در یک منطقه جغرافیایی مشخص را تحت تاثیر قرار دهد. کشورهای دیگری از جمله مکزیک، وجود دارند که ممکن است به شدت از سانحه طبیعی که نسبتا نادر بوده و در دوره های بسیار طولانی رخ دهند رنج ببرند.

بدیهی است پاسخ به این پرسش که چه نوع برنامه و یا استراتژی

ای مورد نیاز می باشد به این موضوع و متغیرهای دیگری بستگی دارد. تا چه حد دولت یک کشور مستعد سانحه مایل به صرف منابع ملی یا کمک های خارجی برای انجام اعمال گسترده در این زمینه است؟ از نقطه نظر ساختاری و نهادی، آیا بهتر خواهد بود که برنامه آمادگی در برابر سانحه به صورت تدریجی ارائه شود؟ به عنوان مثال، این برنامه ممکن است با یک نوع مشکل رایج مانند خشکسالی یا با انواع شرایط اضطراری در منطقه بسیار آسیب پذیر مقابله نماید.

سوال. تفاوت بین برنامه آمادگی در مقابل سانحه و استراتژی را توضیح دهید.
جواب._____
_____
_____
_____
_____
_____

مشارکت در فرایند

البته، شما می توانید فرض کنید که این برنامه برای کسانی که بیشتر در معرض خطرات هستند طراحی شده است. این نکته که این برنامه برای چه کسی تهیه می شود، دو معضل رایج در برنامه ریزی را برملا می کند. اول تعیین اینکه چه کسانی باید در فرایند برنامه ریزی گنجانده شوند. کارشناسان اغلب اصرار دارند که مردم محلی و سازمان های مردمی باید در فرایند برنامه ریزی مشارکت جویند. این توصیه برای هر کسی که اثرگذاری مکانیسم های مقابله محلی در جوامع شهری یا روستایی را دیده است قابل توجیه است. با این حال، برای انجام این کار به صورت عالی اغلب نیاز به مهارت سازمانی قابل

توجهی وجود دارد. مشارکت محلی نه تنها می تواند یک مشکل قابل توجه لجستیکی محسوب شود، بلکه ممکن است مقامات دولتی نیز پذیرای چنین مشارکتی نباشند.

نکته دوم میزان تمرکزگرایی یا تمرکززدایی است، که نه تنها در فرایند برنامه ریزی بلکه در خود برنامه هم اثر دارد. به عنوان مثال، تا چه حد نهادهای منطقه ای یا محلی مجاز به اعلام وضعیت اضطراری هستند و یا اینکه به آنها اجازه داده شده است تا نسبت به انتشار مواد غذایی یا اقلام ضروری غیر غذایی از فروشگاه های دیگر اقدام نمایند؟ چه نوعی از روابط سازمانی بین مقامات محلی، منطقه ای و مرکزی وجود دارد؟ چه کسی نیازها را تعیین خواهد کرد و چه کسی مالکیت اطلاعات را در دست خواهد داشت؟

برنامه ریزان

در شور و شوق و تعهدی که برای ایجاد یک برنامه وجود دارد، کارشناسان بین المللی و موسسات غالبا وسوسه می شوند تا رهبری فرایند برنامه ریزی را به دست گیرند. این یک اشتباه اساسی است. اگر این امر صورت پذیرد، منجر به ارائه یک کپه کاغذ خواهد شد که فایده اندکی دارد. پیچیدگی های عملکرد دولت در زمینه تهیه چنین برنامه ای ممکن است قابل توجه باشد و پیشرفت ممکن است نسبتا به کندی صورت گیرد. بهترین نقش برای کارشناسان بین المللی این است که با ملایمت برنامه را به سمت جلو پیش برند.

برنامه ریزی ممکن است به عنوان نوعی هماهنگی میان نهادها و برنامه های همکاری دیده شود. برنامه ریزی تنها کار «کارشناسان» نیست. در عوض، برنامه ریزی شامل جنبه های گوناگونی است، به عنوان مثال به چالش کشیدن مدیران کارخانه کفش در این زمینه که چه تصمیمی برای محافظت از کارمندان و امکانات خود در برابر

تهدیدات می گیرند و یا این پرسش که کشاورزان چگونه قصد دارند از نهال و یا حیوانات خود محافظت نمایند.

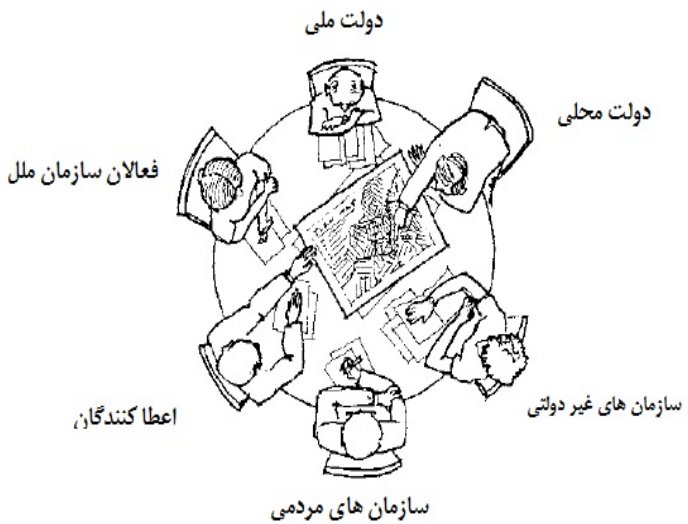

مسئول مرکزی سانحه

در همه دفاتر اجرایی UNDP در کشورهای مستعد فاجعه، یک مقام ارشد ملی با این عنوان برای تعیین همه مسائل مربوط به فاجعه، از جمله کاهش اثر فاجعه، پاسخدهی و آمادگی بین المللی UN / UNDP وجود دارد.

با این حال، برای شناسایی برنامه ریزان مرکزی، بهتر است مشخص کنید کدام یک از وزارتخانه ها و سازمان های دولتی ممکن است به طور مستقیم و یا غیر مستقیم در اجرای برخی جنبه های طرح پیشنهادی درگیر باشند. تصور نکنید اگر ساختار یک دولت دارای مسئولیت مرکزی تعیین سانحه است، این زمینه به تنهایی، تحت پوشش کافی نماینده آن مسئولیت مرکزی قرار خواهد داشت. در عوض، نقش آفرینان نگاه گسترده ای به همه نهادهای دولتی دارند که چنانچه نادیده گرفته شوند، ممکن است برنامه از مسیر خود منحرف شود. به مقامات دولتی مسئول تهیه برنامه بفهمانید حضور همه اینها در تهیه برنامه، در نهایت به تعهد بیشتر و نتایج با دوامتر می انجامد.

در این فرآیند باید سازمان های غیر دولتی ملی و بین المللی که نسبت به مناطق آسیب پذیر تعهد بلند مدت دارند مورد نظر قرار گیرند. دولت ها ممکن است نخواهند که سازمان های غیر دولتی به طور مستقیم درگیر فرایند برنامه ریزی شوند، اما باید از آنها خواست تا اهداف کلانتر برنامه پیشنهادی را مد نظر قرار دهند. به طور مشابه، اهداکنندگان (نظیر افراد یا سازمان های خیریه) باید از فرایند برنامه ریزی مطلع باشند. دولتها ممکن است نخواهند آنها نقش مستقیمی در فرایند برنامه ریزی ایفا کنند، یا اینکه حتی ممکن است خود ایشان مایل به نقش آفرینی در فرایند برنامه ریزی نباشند. با این حال، برای هر پشتیبانی مالی که برنامه نهایی ممکن است برای اجرا به آن نیاز داشته باشد، اهداکنندگان مطلع می توانند یک مزیت عالی محسوب شوند. درگیر کردن کارمندان سازمان ملل متحد در فرایند برنامه ریزی نیز ممکن است منجر به هدایت صحیح منابع آژانس های این سازمان برای این منظور شود.

پاسخ سوال قبل

برنامه بر روی وسیله ای برای مقابله با تهدید ناشی از سانحه ای خاص تمرکز می کند، در حالی که استراتژی شامل تمرینات گسترده ای است که ساختار نهادهای مربوطه و ظرفیت پاسخدهی آنها را بررسی می نماید.

شما ممکن است تعجب کنید که چگونه با تمام شرکت کنندگان بالقوه که ممکن است در درگیر فرایند برنامه ریزی باشند، باز فرایند برنامه ریزی می تواند پایدار و کنترل شده بماند ولی این امر قابل انجام است. این امر قابل انجام است، ممکن است شما فکر کنید چه نوع مشارکتی و در قالب چه نوع مکانیسمی باید انجام شود. یک کنفرانس ملی می تواند تریبونی برای طیف گسترده ای از وزارتخانه ها و نهادهای ملی و بین المللی مربوطه باشد. مجموعه ای از گروه های کاری که برای طراحی اجزای خاصی از این برنامه دعوت می شوند، می تواند بار کلی را توزیع نموده و ممکن است اجازه دهد تا مشارکت بیشتری صورت پذیرد. برگزاری کارگاه ها می تواند «زیر گروه های» مختلفی که بی شک تحت هدایت یک هسته کاری اصلی است و برای تسهیل فعالیت های کلی عمل می کند، گرد هم جمع کند.

سوال. در کشور شما، چه اشخاصی درگیر فرایند برنامه ریزی هستند؟
جواب. _____
_____
_____
_____
_____

وضعیت برنامه

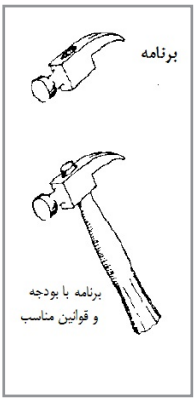

چنانچه تهیه این برنامه جدی در نظر گرفته شده است، انواع شاخص ها برای این کار پیشنهاد خواهد شد. یک شاخص روشن در این خصوص، سطح تعهد شرکت کنندگان به خود فرایند برنامه ریزی است. شاخص آشکار دیگر متناسب بودن بودجه برای اجرای برنامه است. شاخص روشن برای تعهد دولت به این طرح، وجاهت قانونی خواهد بود که این برنامه ممکن است از سوی دولت دریافت دارد. برنامه آمادگی در برابر سانحه باید بر طبق قوانین مورد پذیرش مردم نوشته شود. اگر نقش ها و مسئولیت های وزارتخانه ها و افراد توسط موانع قانونی دچار چالش شده باشد، سبب به خطر افتادن اجرای برنامه می گردد.

با توجه به این موارد گوناگون، شما اکنون باید بر محتویات یک برنامه آمادگی در برابر سانحه تمرکز نمایید. چه این یک برنامه احتمالی باشد که بر روی انواع خاصی از شرایط اضطراری و یا مناطق خاص جغرافیایی تمرکز می کند و چه اینکه استراتژی ملی آمادگی در برابر سانحه باشد، ویژگی های خاصی وجود دارد که در تمام این تلاش ها مشترک است. به طور کلی، در نهایت باید تمام فعالیت های برنامه ریزی این موارد را در یک سند برنامه ریزی گنجانده و ارائه نمایند.

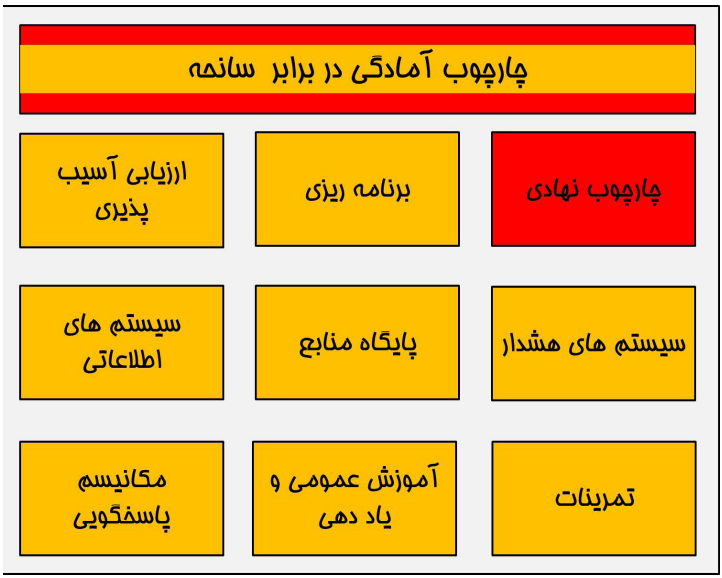

چارچوب نهادی (ساختار سازمانی)

با سیستم ها و ساختارهای از پیش تعیین شده کار کنید.

آمادگی سازمان یافته و سیستم پاسخدهی مناسب در برابر سانحه شرط ضروری هر برنامه آمادگی در مقابل سانحه است. هیچ روش استانداردی برای حصول اطمینان از هماهنگی موثر وجود ندارد. هر طرحی به سنت و ساختار دولتی کشور تحت بررسی بستگی دارد. با این حال، اگر میان دولت مرکزی و زیر سطح ملی، وزارتخانه ها و سازمان های تخصصی«هماهنگی افقی» و بین مقامات مرکزی و محلی«هماهنگی عمودی» وجود نداشته باشد، طرح به سرعت رو به زوال خواهد گذاشت. باید از ایجاد سازمان های جدید برای آمادگی در مقابل سانحه اجتناب نمود؛ در عوض با سیستم ها و ساختارهای از پیش تعیین شده کار کنید. باید بر تقویت نهادهای موجود تاکید نمود؛ نه ایجاد لایه اضافی بوروکراسی.

پاسخدهی به سانحه به طور کلی نیاز به تصویب مقامات ارشد دولتی دارد. برای بسیاری از برنامه های سانحه در کشورهای در حال توسعه،

تصویب رئیس جمهور، نخست وزیر و یا حداقل یک معاون نخست وزیر برای پیاده سازی مکانیسم پاسخدهی ضروری است. رابطه بین سطوح ارشد دولتی، سطح وزارتخانه ای و جنبه های کاربردی آمادگی در برابر سانحه مربوط به مسئولیت مرکزی نیز باید در نظر گرفته شوند.

آمادگی موثر در برابر سانحه، پاسخدهی به ظهور سانحه و هشدار در سطوح مختلف، باید بین وزیران مورد تامل قرار گیرد. این کمیته بین وزیران، نظیر آنچه در هند وجود دارد، نباید از سطح یک دبیرخانه دائمی کمتر باشد. این کمیته شامل یک نماینده از مسئولین مرکزی تعیین آمادگی در برابر سانحه است و مقامات ارشد دولتی مسئول را در مسائل گسترده مربوط به آمادگی و اجرای امداد در بر خواهد گرفت.

کمیته مرکزی باید به منظور حصول اطمینان از آمادگی موثر در مقابل سانحه مشخص شده باشد و به عنوان یک مکانیسم هماهنگی برای واکنش به سانحه عمل نماید. این کمیته مرکزی را می توان به یک آژانس تخصصی، نظیر کمیسیون توانبخشی و یا امداد مرتبط نمود. همچنین کمیته مرکزی در موارد ضروری می تواند در ساختمان یک وزارتخانه برای مقابله با نوع خاصی از سانحه مستقر شود. به عنوان مثال، چنانچه نگرانی اصلی کشور خشکسالی باشد، امری که بر تولید محصولات کشاورزی موثر است، وزارت کشاورزی ممکن است مرکز استقرار کمیته مرکزی باشد. در نهایت، کمیته مرکزی ممکن است به دفتر یک مقام ارشد دولتی، متصل شده باشد نظیر آنچه در دفتر نخست وزیر جامائیکا وجود دارد. در هر صورت، نیاز به یک کمیته مرکزی قوی ضروری است.

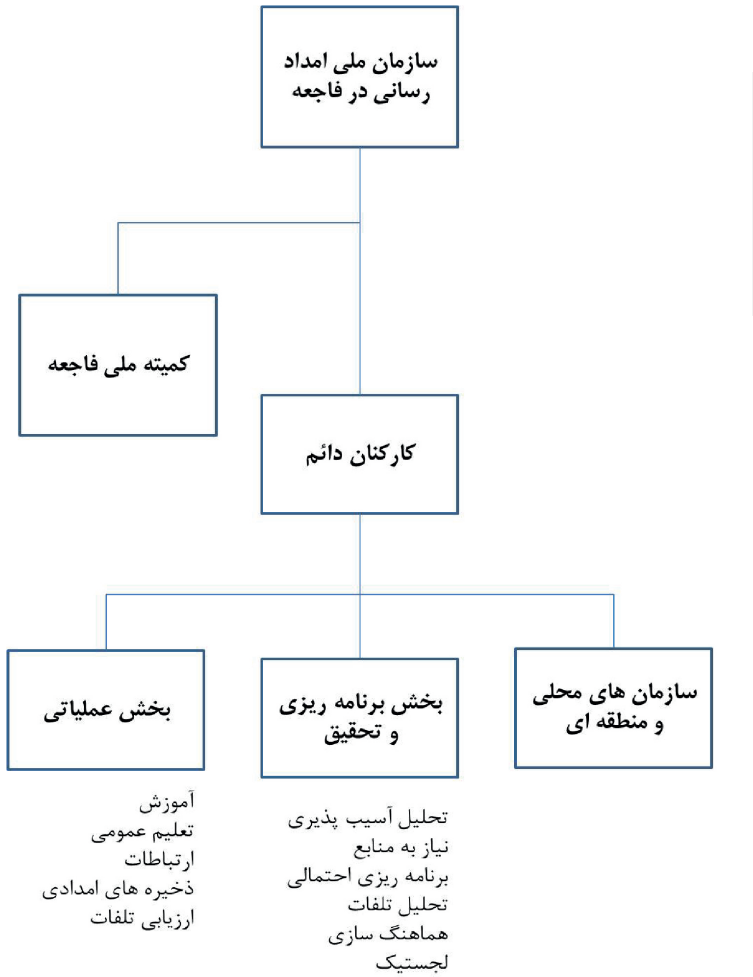

شکل ۲

سازمان ملی امداد در فاجعه: برنامه تفصیلی سازمان ها و عملکردها

پاسخ سوال قبل

پاسخ ممکن است شامل سازمان های خاص ملی، منطقه ای، محلی، آژانس های سازمان ملل، سازمان های مردمی، سازمان های غیر دولتی و اهدا کنندگان باشد.

Office of the United Nations Disaster Relief Coordinator, Disaster Prevention and
Mitigation, Volume 11, Preparedness Aspects, United Nations, New York, 1984, p.19.

به علاوه انواع مختلفی از سازمان ها بسته به نوع منطقه و ساختار جامعه وجود دارد. در استراتژی ملی آمادگی و پیشگیری سانحه در اتیوپی، دولت تصمیم گرفت تا سیستم های موازی در سطوح منطقه ای و محلی ایجاد نماید. نمایندگان دولت مرکزی در سطوح منطقه ای و محلی مستقر شده و دست در دست با کمیته محلی و مقامات محلی و منطقه ای فعالیت می نمایند. با این حال، در چین و هند، حکومت های منطقه ای و ایالتی بیشتر نسبت به تعیین عملکردی فعالیت های مورد نیاز برای توسعه برنامه های آمادگی و اجرای آن اقدام می نمایند.

از طریق این نهادهای مختلف مشخص خواهد شد که چه کسی، کدامیک از بخش های برنامه آمادگی در برابر سانحه را اجرا خواهد نمود. تعریف نقش ها و مسئولیت ها یکی از اهداف اصلی این برنامه است. هیچ روش استانداردی وجود ندارد که برای همه کشورها مناسب باشد؛ با این حال در این خصوص، سه نکته وجود دارد که باید آنها را به خاطر داشته باشید:

«هر مسئولیت باید منعکس کننده تخصص های معینی باشد»

فایده اندکی وجود دارد که قدرت پیاده سازی یک برنامه اضطراری تهیه غذا و یا برنامه های مالی را به فردی بسپارید که دانش کمی در مورد ماهیت چنین برنامه ای دارد. بنابراین، اگر وسیله ای برای کمک به کشاورزان برای بقا پس از یک خشکسالی شدید و برای گسترش ساخت و ساز و کارهای عمومی لازم باشد، پس این مسئولیت اجرایی باید به وزارتخانه ای که امور مربوطه را در دست دارد سپرده شود.

«نقش ها و مسئولیت ها باید به خوبی تعریف شوند»

بی دقتی منجر به سردرگمی خواهد شد. در طی فرایند برنامه ریزی، شما به ناچار وسوسه خواهید شد، که به مصالحه در مورد این که چه

کسی باید انجام چه کاری را برای حفظ روند کاری به عهده بگیرد، تن دهید. در حالی که در کوتاه مدت این امر ممکن است مناسب به نظر برسد ولی در دراز مدت ممکن است به برنامه ای غیر قابل اتکا منجر شود.

«نقش ها و مسئولیت ها باید مناسب باشند»

برنامه ریزان اثرگذار، از تحمیل کردن نقش و مسئولیت بر افراد و یا نهادهایی که قادر به اجرای آنها در زمان پیش بینی شده نیستند، اجتناب می کنند. این به معنای دخالت در تعیین نقش ها و مسئولیت ها بدون توجه به شرایط سیاسی و اجتماعی کشور و مناطق مرتبط در داخل کشور نیست. به ویژه مهم است که به عملکرد مقامات محلی و نهادهای محلی توجه کافی صورت پذیرد. آمادگی موفق در بوتسوانا، ناشی از این امر است که از رهبران قبایل محلی برای استخراج اطلاعات مورد نیاز بهره برده شد؛ به جای اینکه بر یک مقام دولت مرکزی که ممکن است کمتر با مناطق خاص و امداد محلی مورد نیاز آشنا باشد تکیه شود. ارزیابی آسیب پذیری چارچوبی برای به روز رسانی اطلاعات در مورد زیرساخت ها و شرایط اجتماعی و اقتصادی مناطق و افراد در معرض خطر و سانحه ایجاد می کند. در مراحل اولیه فرآیند برنامه ریزی، شما باید تصمیم بگیرید که چه کسی مسئول تهیه نیمرخ های به روز از وضعیت آسیب پذیری و تعیین فراوانی هر یک خواهد بود.

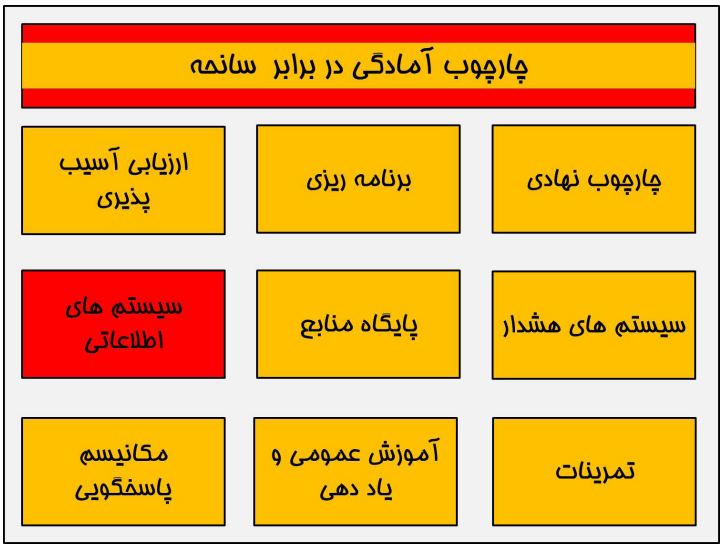

سیستم های اطلاعاتی

سیستم های هشدار دهنده به طور معمول از عناصر مختلفی تشکیل می شود. آنها می توانند بخشی از اطلاعات ارائه شده توسط ادارات هواشناسی، وزارت بهداشت و درمان (برای مثال، بررسی های مربوطه به تغذیه)، و یا وزارت کشاورزی (برای مثال، پیش بینی محصول) را در خود داشته باشند. یک معیار مهم برای تدوین یک برنامه موثر، ایجاد سیستمی به منظور اطمینان از هماهنگی میان این ورودی های مختلف می باشد.

ایجاد یک کمیته اطلاعاتی میان وزیران می تواند این هدف را بر آورده کند. این نوع کمیته ها باید شامل دستورالعمل های روشن، قالب های گزارشدهی، مکانیسم ها و همچنین روش های ارائه گزارش باشد. ضروری است کمیته مرکزی آمادگی با این کمیته در ارتباط باشد. شاید کمیته مرکزی آمادگی به عنوان مسئول سازمانی این کمیته اطلاعاتی میان وزیران تعیین شود.

یک معضل دیگر ترکیب این اطلاعات با اطلاعات مردمی است؛ نظیر اطلاعات مربوط به «هشداردهی» که از کسانی به دست آمده که مستقیما در معرض تهدید قرار دارند؛ این امر بسیار مهم است و اغلب نادیده گرفته شده است. اطمینان حاصل کنید که سیستم های اطلاعاتی مناسب در حالت آماده باش قرار دارند؛ و شامل سیستم محرک تبادل اطلاعات در داخل هر یک از آژانس های مستقر در محیط اضطراری، سیستم های بین سازمانی و سیستم بین سازمان ها و عموم مردم می گردد. مناسب ترین وسیله برای جمع آوری و انتشار اطلاعات هشدار باید به دقت ارزیابی و به خوبی درون برنامه آمادگی سانحه تعریف شده باشد. این ضروری است که پیام های هشدار دهی توسط مردمی که این پیام برای آنها صادر شده است، قابل درک باشند.

ارزیابی آسیب پذیری به روز و رویکرد هماهنگ برای هشدار دهی باید تمام ویژگی های استاندارد مورد نیاز هر گونه سیستم نظارتی را شامل شود. این شامل تعیین تغییرات در الگوهای تهدید ناشی از سانحه، تعداد افراد آسیب پذیر و آماده سازی برای پاسخدهی است. مانیتورینگ (نظارت) باید شامل فرایند ارزیابی آمادگی کلی باشد که در آن جنبه های اصلی فیزیکی این طرح مورد بررسی سیستمی گسترده قرار گیرد (به عنوان مثال، ناوگان حمل و نقل در دسترس و امکانات انبارداری) تا اطمینان حاصل شود هنگامی که سانحه رخ می دهد، تمام آنچه در برنامه پیش بینی شده است در محل وجود دارد. نظارت همچنین باید شامل یک فرایند برای ارزیابی پس از بروز سانحه باشد. به این معنا که اطمینان حاصل شود اجرای برنامه کارآمد بوده و امداد رسانی مناسب و به موقع، به صورت هدفمند میان ذینفعان صورت گرفته است (نگاه کنید به شکل ۳).

مطالعات تخصصی مانند مطالعات ظرفیت حمل و نقل، به افزایش نوع اطلاعات و مسائلی که باید به سیستم های هشدار دهی، ارزیابی آسیب پذیری و ارزیابی منابع مورد نیاز برای پیاده سازی برنامه آمادگی

سانحه ارائه شوند، منجر می گردد.

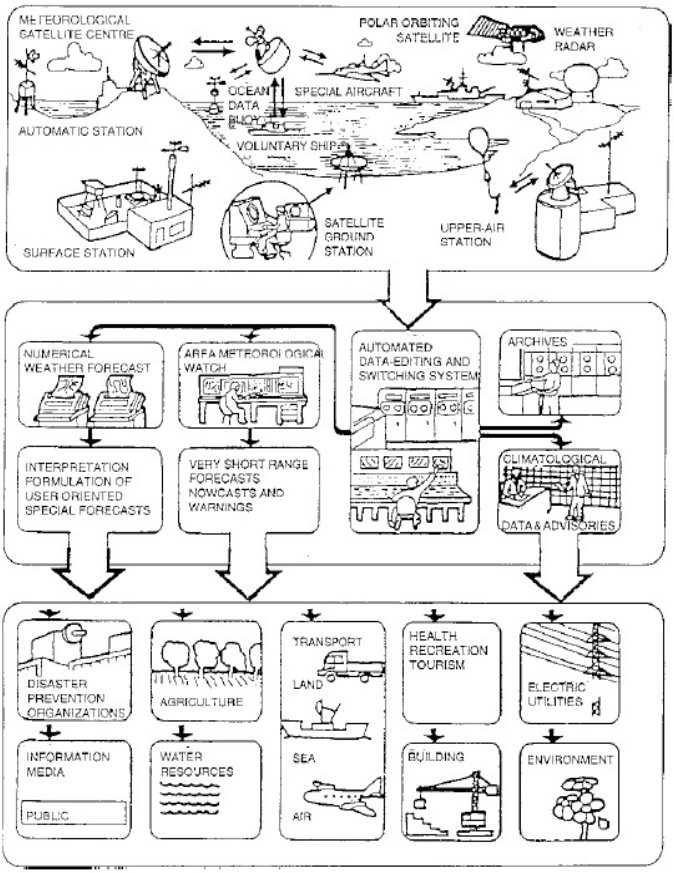

شکل ۳: مطالعه وضعیت آب و هوا در سطح جهانی - بهره برداری از خدمات هواشناسی ملی: مشاهدات و جمع آوری داده ها (بالا)، پردازش داده ها و آماده سازی پیش بینی ها، هشدارها و مشاوره اقلیمی(مرکز)، انتشار پیش بینی ها و سایر اطلاعات تخصصی را برای کاربران (پایین).

پایگاه منابع

موارد ضروری برای پاسخگویی به نیازهای ایجاد شده در اثر سانحه، به نوع حوادث پیش بینی شده در برنامه بستگی دارد. چنین نیازهایی باید به صورت صریح و روشن تعیین شده و تمام جنبه های امداد رسانی و بهبود را پوشش دهد. ترتیبات خاصی باید ایجاد شود تا به موجب آن هر یک از طرفین طبق توافق، کالاها و خدمات مورد نیاز را تأمین کنند. مسائل حیاتی عبارتند از ترتیبات داخلی ویژه برای جذب و پرداخت بودجه؛ سیاست ها و موافقت نامه هایی برای استفاده از سایر تجهیزات و خدمات و استراتژی های بودجه مربوط به شرایط اضطراری.

در ارزیابی منابع مورد نیاز برای برنامه آمادگی، عناصر زیر باید در نظر گرفته شود.

بودجه امدادرسانی در سانحه

این مهم است که نسبت به ایجاد یک صندوق مالی برای مواقع اضطراری احتمالی، اقدام شود. اغلب نیاز به آیتم هایی وجود دارد که نمی توان به راحتی انبار نمود، از جمله دارو، و یا مواردی که قابل پیش بینی نیستند، مانند سوخت های جایگزین. در نظر گرفتن یک صندوق ذخیره ویژه در برنامه آمادگی می تواند بسیار ارزشمند باشد.

بیمه شکل دیگر ایجاد ذخایر در برابر فجایع بالقوه آینده است. باکس صفحه بعد نشان دهنده یک نمونه از برنامه بیمه است.

بودجه آمادگی در برابر سانحه

درخواست سرمایه به منظور فعالیت های فرایند برنامه ریزی، شامل مطالعات ویژه، آگاهی عمومی و آموزش صورت می گیرد. همچنین شامل درخواست بودجه به منظور تهیه ورودی های عمده ای که برای عمکرد اثربخش برنامه ضروری هستند، می شود. [۱]

---

۱ - Office of the United Nations Disaster Relief Coordinator, Disaster Prevention and Mitigation, Volume 11, Preparedness Aspects, United Nations, New York, 1984, p.14.

مثالی برای بیمه محصولات تحت سرپرستی دولت، نمونه کاستاریکا می باشد. از سال ۱۹۷۰، طرح بیمه کل محصولات، توسط موسسه ملی بیمه دولتی انجام می شده است. این تا سقف۸۰ درصد از ارزش محصولات نابوده شده در سانحه را تحت پوشش قرار می دهد. این طرح شامل جنبه های پیشگیری سانحه(که در آن هیچ محصولی قبلا درخواست وام برای بیمه ارائه داده نداده است) ترویج کشاورزی و توسعه(چون برخی از حداقل استانداردهای فنی مورد نیاز کشاورزان لازم است)، برنامه ریزی اقتصادی (به عنوان برخی از موارد کنترلی که می تواند انواع مختلف محصولات کشاورزی را شامل شود) و مهندسی اجتماعی است (که در آن، پوشش بیمه ای کمک می کند تا یک کشاورز درآمدی حتی بیش از درآمد برداشت محصول در سال های پر محصول یا کم محصول داشته باشد).

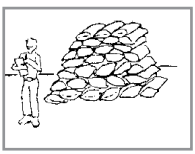

مکانیسمی برای هماهنگی کمک رسانی

ابزاری برای اطمینان از پاسخدهی هماهنگ، مفید و به موقع و حتی در صورت نیاز به درخواست کمک از جامعه بین المللی، ایجاد نمایید. نه تنها چنین مکانیسمی باید کالاهای اعطا شده از جانب اهداکنندگان داوطلب را در برگیرد، بلکه باید کمک های محتمل از سازمان های غیر دولتی نیز در این مکانیسم هماهنگی آورده شوند.

ذخیره سازی

نوع و مقدار مواد مورد نیاز را در نظر بگیرید؛ آیا می توان آنها را انبار نمود و کجا باید این کار صورت گیرد. این کار آسانی نخواهد بود. در خصوص کشورهای مستعد سانحه، فقر عاملی

است که باعث می شود بخش زیادی از جامعه نسبت به سانحه آسیب پذیر باشند؛ این بدان معنی است که ذخیره کردن مقادیر قابل توجهی از مواد امدادی عملی تجملی محسوب می شود. با این حال، اغلب اهدا کنندگان مایل به مشارکت از طریق اشکال مختلف «ذخیره»، مانند ایجاد ذخایر امنیتی غذایی هستند.

سوال. به طور خلاصه توصیف کنید، در منطقه شما، چگونه یک نهاد توانسته با موفقیت یک پایگاه منابع برای امداد رسانی برنامه ریزی کند.

جواب._____

_____

_____

_____

_____

_____

سیستم های هشدار

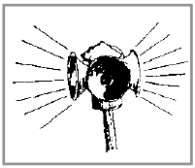

شما باید فرض کنید که ممکن است سیستم های ارتباطی، مانند تلفن و تلفکس، در زمان یک سانحه بزرگ در دسترس نباشند. سپس حول همین فرضیه، شروع به برنامه ریزی یک سیستم هشدار دهنده کنید. در نظر بگیرید چه نوع وسایل ارتباطی مورد نیاز بوده و اگر خطوط نیرو و ایستگاه های دریافت تخریب شوند، چه باید کرد. برنامه های آماده سازی باید شامل مقرراتی برای دسترسی به سیستم ارتباطات جایگزین خصوصا در میان شبکه های مربوط به پلیس، ارتش و دولت باشد.

در بسیاری از موارد، کسانی که سیستم های هشدار دهنده سانحه برای آنها تدراک دیده شده است، ایمان کمی به این هشدارها دارند. این امر ممکن است به علت تمایل انسان به چشم پوشی از آنچه که در زمان سانحه ناخوشایند به نظر می رسد، مرتبط باشد. همچنین ممکن است نشان دهنده سوء تفاهم عمومی در خصوص پیام هشدار، یا سرخوردگی ناشی از یک هشدار اشتباه دیگر باشد. برنامه ریزان، برای هشدارهای موثر، باید برداشت عمومی از هشدارها، آموزش های مربوط به نحوه واکنش به هشدارها متناسب با شرایط محلی، نگرشها و تجارب در این زمینه را در نظر گیرند.

هر گاه لازم باشد، باید به جامعه بین المللی در مورد خطراتی که ممکن است منجر به درخواست کمک بین المللی شود، از پیش هشدار داد. روش این هشدار نیز باید در برنامه آمادگی در برابر سانحه پیش بینی شده باشد.

پاسخ سوال قبل

پاسخ ممکن است هر یک از چهار عنصر ذکر شده در بخش «پایگاه منابع» باشد.

- در گزارشی تحت عنوان «ارزیابی کمی خطر سانحه طوفان گرمسیری» که توسط سازمان هواشناسی جهانی در سال ۱۹۷۶تهیه شده است، نویسندگان بر ارتباط بین توانایی سرویس

پیش بینی و نقطه ای که در آن اقدامات آمادگی باید اجرا شود تاکید دارند. این امکان وجود دارد که برخی از اقدامات در طول دوره هشدار صورت گیرند. بقیه اقدامات ممکن است در آغاز فصل طوفان های گرمسیری صورت گیرند، و یا حتی در طولانی مدت نسبت به انجام آنها مبادرت شود. در ادامه یک مثال در این مورد ذکر شده است، هر چند ممکن است این قضیه از یک کشور به کشوری دیگر متفاوت باشد.

- هر ۱۲ ساعت باید یک پیش بینی در خصوص مسیر طوفان ها برای یک دوره ۷۲ ساعته آتی در دسترس باشد. این پیش بینی باید طوری انجام شود که همه مقامات مسئول بتوانند نسبت به آغاز برخی از فعالیت های مرتبط با آمادگی اقدام نمایند.
- باید سرویسی در بخش ساحلی نصب شود که در آن وضعیت طوفان گرمسیری حداقل برای ۳۶ ساعت آتی پیش بینی شده باشد. این می تواند به عنوان نشانه ای مقدماتی برای اقدامات بیشتر در نظر گرفته شود.
- از ۱۲ الی ۱۸ ساعت قبل از بروز طوفان گرمسیری باید خدمات را پیش بینی نموده و نسبت به هشدار دهی به مناطق در خطر در خطر در خصوص قدرت باد، شرایط بارش باران و به احتمال زیاد موج طوفان اقدام شود. مراکز خدمات باید با توجه به طغیان رودخانه ها و امکان بروز سیل اقدام به هشداردهی نمایند.

مکانیسم پاسخگویی

پاسخ های زیادی برای یک مسئله وجود دارد. هر پاسخ بستگی به ماهیت تهدید دارد. برخی از پاسخ های گسترده تر برای انواع خطرات عبارتند از:

- روش تخلیه
- جستجو و نجات
- امنیت مناطق آسیب دیده
- تیم ارزیابی
- فعال سازی تاسیسات ویژه (مانند امکانات بیمارستان اضطراری)

- فعال سازی سیستم های توزیع
- آماده سازی مراکز اورژانس و پناهگاه ها
- فعال سازی برنامه های اضطراری برای فرودگاه ها، بنادر و حمل و نقل زمینی

هنگامی که یک برنامه آمادگی سانحه به صورت موثری تهیه شده باشد، این مکانیسم پاسخدهی باید برای افراد ذینفع بالقوه و یا کسانی که مسئولیت اجرای چنین اقداماتی را به عهده دارند، آشنا باشد. ماتریس صفحه بعد طیف وسیعی از نیازها را که ممکن است در مواقع اضطراری بوجود آیند نشان می دهد.

نیازهایی که ممکن است در شرایط اضطراری متفاوت پدید آیند

بخش هایی که ممکن است کمک یونیسف در نظر گرفته شود

■ نیازهایی که همیشه ضروری هستند
□ نیازهایی که طبق شرایط خاص به وجود می آیند
C وابسته به اقلیم، ممکن است در شرایط سرد یا مرطوب نیاز باشد. نیازهایی که به ندرت رخ می دهند و اولویت پایینی دارند.

کیت‌ها سوانح به صورت ترکیبی رخ می دهند – به عنوان مثال سیل ناشی از طوفان گرمسیری– نیازها اثرات ترکیبی که ایجاد می شوند باید لحاظ شوند.

	بلایای ناگهانی و فاجعه بار			شرایط اضطراری بلند مدت		
	زلزله	طوفان ها	سیل ها	خشکسالی و قحطی	جنگ ها	افراد بی خانمان
غذا، تغذیه و در آمد						
جرعه توزیع کوتاه مدت	■	■	□	■	■	■
تولیدات کشاورزی	...1	■	■	■	□	■
استخدام نیروی کار تولیدی بلند مدت	□U	□	■R	■	■	■
نظارت بر غذاهی دهی	□	□	□	■	■	■
غذا دهی ویژه	□	□	□	■	□	□
خدمات بهداشتی						
تقویت مدیریت و پرسنل	■2	□	□	□	■	■
بازسازی تجهیزات و حمل ونقل	■	■	□	□	■	■
دارو و دیگر کالاها	■3	□	□	□	■	■
نظارت بر بیماری های مرسوم	□	■	■	■	■	■
ایمن سازی	□	□	□	■	■	■
کنترل اسهال	□	□	■	■	□	■
تامین آب						
مدیریت، توزیع و ذخیره	■	□	■	■	□	■
بازسازی/توسعه منابع	■	□3	□5	■	□4	■
بهسازی						
دفع فاضلاب	■	□	□U	□	■	■
دفع زباله	■	□	□U	□	■	■
بهداشت پرسنل	■	□	□U	□	■	■
کنترل مسیر		□	■	□	■	■
پناهگاه ها و عملکردهای خانوادگی						
پناهگاه اضطراری	C	C			C	■
بازسازی	■	■	□7		■	■
پتو	C	C	C		C	C
دیگر ظروف خانوادگی	■	C	□8		□	■
مراقبت از کودکان و خدمات اجتماعی						
خدمات اجتماعی جامعه	■	■	■	■	■	■
کودکان بی سرپرست		□	□	□	□	■
مدارس/آموزش و پرورش	■	□	□		■	■
مدیریت قرادست و تدارکات						
تقویت ظرفیت های مدیریت و سیستم	■	■	■	■	■	■
حمل و نقل، خودروها، سوخت، لوازم یدکی، تعمیرات	□	□	□	□	□	■
تسهیلات ذخیره سازی	□	□	□	□	□	■
اثرات/بلایای محتمل ثانوی	آتش سوزی، لغزش زمین، سیل، سونامی	سیل، لغزش زمین، طوفان امواج		جمعیت بی خانمان	جمعیت بی خانمان	

U با اولویت مناطق شهری
R با اولویت مناطق روستایی
1 تنها برای بخش های کاری عمده ای که تائید شده اند.
2 فراهم نمودن شیر و غذا برای گروه های آسیب پذیر (مکمل های ممکن)، غذادهی و موارد مشابه.
3 برای درمان موارد مشخص در ظرف چند روز.
4 تنها اگر وضعیت جریان آب های زیرزمینی تغییر کرده باشد.
5 اگر منابع سطحی معمول قابل اختیار یا بهره برداری باشند.
6 به نوع ساخت و ساز وابسته است.
7 تنها در مواردی که سیل موثری رخ داده باشد.
8 تقدیم اضطراری بدون بی خانمانی.

فوران های آتشفشانی: نیازهای اجتماعی (و اثرات ثانوی) مشابه همان هایی است که برای زلزله ها شرح داده شده و برای مناطق نزدیک فوران آتشفشانی، که سبب بی خانمانی مردم گردند تدارک دیده می شوند.
سونامی (امواج آب ایجاد شده توسط زلزله): نیازهای اجتماعی مشابه همان چیزهایی هستند که در طوفان گرمسیری به علاوه سیل لازم هستند. همراه با مواد مورد نیاز برای رفع آلودگی از زمین های کشاورزی که توسط نمک دریایی آلوده شده اند.
اپیدمی ها: نیازها عموما داروهای خاص، نظارت ویژه، بهبود تامین آب، بهداشت فردی و بهسازی محیط، و خدمات بهداشتی مورد نیاز را شامل می شود.
Source from: unicef, assisting in emergencies, Unites Nations Children's Fund, 1986.

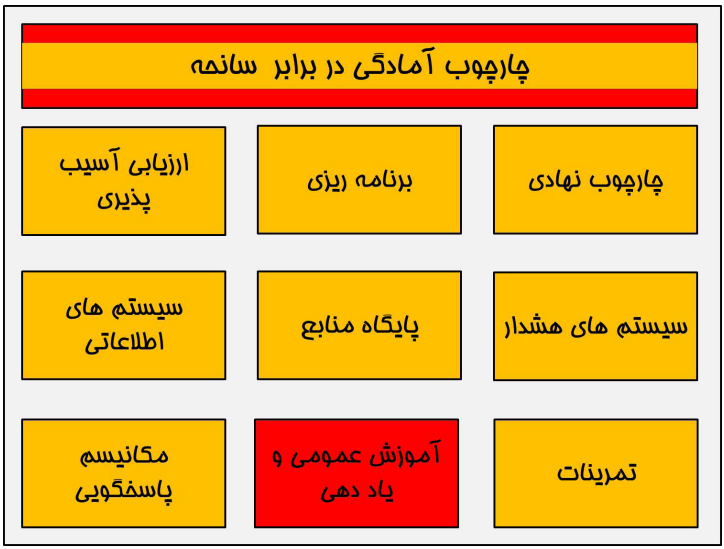

آموزش عمومی[۱] و یاد دهی [۲]

تاکید یک طرح آمادگی باید بر پیش بینی الزامات مورد نیاز برای عملیات امدادی و یافتن موثرترین راه ارتباط با کسانی که لازم است، باشد. فرایند برنامه ریزی تنها در صورتی مؤثر خواهد بود که ذینفعان نهایی بدانند که باید چه چیزی در زمان سانحه انجام دهند و بدانند که چه انتظاری باید داشته باشند. به همین دلیل، یک بخش اساسی از آمادگی در برابر سانحه، آموزش کسانی است که ممکن در معرض تهدید سانحه باشند. این آموزش ممکن است در اشکال زیر را انجام شود.

آموزش عمومی در مدارس

برنامه های درسی استاندارد برای کودکان و نوجوانان که باید شامل اطلاعاتی در مورد اقداماتی که باید در صورت تهدید یا وقوع سانحه انجام شود، باشد.

۱- Education
۲-Training

دوره های آموزشی ویژه

کارگاه های آموزشی برای بزرگسالان، که به طور خاص و یا به عنوان یک بعد اضافی برنامه، نظیر سوادآموزی یا مکان های آموزشی تعاونی، طراحی شوند.

برنامه توسعه

انجمن های روستایی کارگران که در امر توسعه دخیلند باید برای تهیه اطلاعات مربوطه آموزش ببینند.

اطلاعات عمومی

اگر چه تلویزیون، رادیو و رسانه های چاپی هرگز جایگزین تاثیر آموزش مستقیم نخواهند بود، پیام های طراحی و پیش بینی شده به طور دقیق، می تواند یک مکمل مفید برای فرایند فوق باشد.

در ایجاد دوره های آموزشی، به یاد داشته باشید که آموزش و پرورش اغلب یک فرایند دو طرفه در زمینه آمادگی مقابله با سانحه است. برای مثال، اگر یک گروه به طور کامل هشداردهی ممتد برای یک طوفان گرمسیری در برنامه آمادگی را درک نکند، ممکن است که هشداردهی ممتد نیاز به اجرای مجدد داشته باشد.

آموزش کسانی که مجری بخشهایی از برنامه آمادگی سانحه هستند، ضروری است. کسانی که مسئول صدور هشدارها هستند باید آموزش داده شوند و همچنین کسانی که به عملکرد های امدادی مستقیم اشتغال دارند. آموزش نباید امری یک باره تلقی شود. اجرای دوره های بازآموزی ضروری است. آموزش باید از هر طریق ممکن صورت گیرد. ضروری است تمرینات واقعی مانند مانور تخلیه، نیز انجام شوند.

یک برنامه موثر آمادگی در برابر سانحه، دستورالعمل های عملی را در اجزای مختلف ارائه خواهد نمود، نظیر سازماندهی اردوگاه ها و

پناهگاه های امدادی. این دستورالعمل ها باید به عنوان «متن اولیه» مرتبط با تمرینات آموزشی تلقی شوند. شکل صفحه ۶۰ پوستری از نیوزیلند است که به طور موثر، عملیات آمادگی در برابر سانحه را برای عموم مردم نشان داده است.

سوال. سازمان شما برای آمادگی در مقابل سانحه، در کدام جنبه از آموزش و پرورش عمومی و یا یاددهی بهترین کمک را می تواند انجام دهد؟ توضیح دهید چرا.

جواب. _____

_____

_____

_____

_____

_____

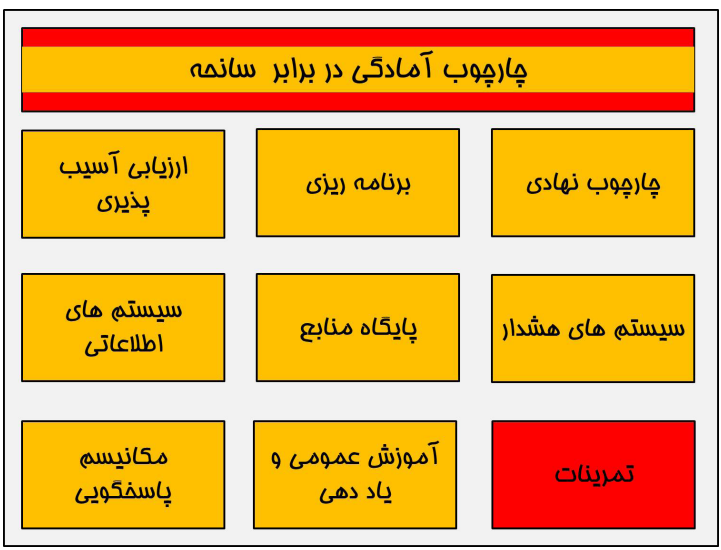

تمرینات

نظیر بسیاری از شبیه سازی های دیگر، تمرینات آمادگی در برابر سانحه نمی تواند پویایی کامل و آشفتگی شرایط عملیات امدادی را به تصویر بکشد. با این حال، این بهانه ای برای اجتناب از تمرین آمادگی برای سانحه نیست. تمرینات بر نکاتی تاکید می ورزند که در برنامه های آموزشی جداگانه اجرا شده اند، و سیستم را به عنوان یک کلیت مورد آزمایش قرار می دهد. تمرینات همواره شکاف هایی را نشان می دهند که در غیر این صورت ممکن است نادیده گرفته شوند.

تمرینات باید به صورت سیستمی انجام و جدی گرفته شود. سیستمی بدان معنی است که تمام اجزایی که در وضعیت واقعی سانحه درگیرند، از مقامات مرکزی تا محلی، باید در تمرینات حاضر شوند. بدبینی و یکدل نبودن ممکن است سبب ناکارآمدی تمرینات شود. در زمان اجرای تمرینات شما باید صبور باشید، کمترین اثر آن، این خواهد بود که زمان بروز سانحه، خواهید دید که برنامه موثر بوده است. به علاوه تمرینات تنها راه برای به روز نگه داشتن برنامه ها، به خصوص در طول دوره های طولانی بدون سانحه هستند.

یک تمرین شبیه سازی وضعیت اضطراری دو روزه در نوامبر سال ۱۹۸۲ در نیروگاه هسته ای کرسکو یوگسلاوی برگزار شد. بیش از ۷۰ هزار نفر در آن شرکت کردند، که شامل ۸۰۰۰ نفر مقامات خارج از محدوده و سازمان ها و گروه پاسخدهی داخلی بود. به عنوان بخشی از تمرینات، یک روستا در مجاورت کارخانه برای تخلیه کامل مردم انتخاب شد و در یک منطقه گسترده تر به مردم گفته شد تا پناه بگیرند. اقدامات احتیاطی برای جلوگیری از آلودگی مواد غذایی انجام گرفت، عملیات آتش نشانی تحت شرایط رادیولوژیک برگزار شد، کنترل آلودگی صورت گرفت، امکانات استریلیزاسیون راه اندازی شد، و سیستم هایی برای کنترل ترافیک ایجاد شد .

کارهایی که باید در زمان سانحه انجام شوند

نمونه موردی

آمادگی در برابر سانحه شهروند محور در فیلیپین

به دلیل موقعیت جغرافیایی و محیط زیست فیزیکی، شهروندان فیلیپین از اثرات توفان، توفان های دریایی، فوران آتشفشان، سیل، خشکسالی،

زلزله، سونامی و رانش زمین رنج می برند، علاوه بر اینها بالا آمدن آب دریا در مناطق ساحلی که به آن «جزر و مد سرخ» گفته می شود نیز خطرساز است. این کشور در حاشیه غربی اقیانوس آرام واقع شده است که در آن ۵۰ درصد از طوفان گرمسیری جهان رخ می دهد و در حلقه ای آتشین قرار گرفته که در آن ۸۰ درصد از زمین لرزه های جهان و فوران های آتشفشانی رخ می دهد. یکی دیگر از عوامل مهم موثر بر آسیب پذیری، افزایش سطح فقر است: بیش از ۷۰درصد از فیلیپینی ها زیر خط فقر زندگی می کنند. به علاوه حدود ۵۰ درصد از مساکن کشور از مواد سبک ساخته شده است که در برابر بادهای قوی و سیل مقاوم نیستند.

شرح رویدادها : توفان و سیل سانحه های اصلی در فیلیپین هستند. طبق برآوردهای دولتی، توفانها به طور متوسط باعث مرگ ۵۰۰ نفر در سال و خسارتی معادل ۱۲۸ میلیون دلار آمریکا می شوند. باران های سنگین همراه با توفان، تشدید جنگل زدایی، فرسایش خاک و گرفتگی آبراهه ها، باعث جاری شدن سیل و رانش زمین گسترده می شوند. در سانحه گردباد Uring نوامبر ۱۹۹۲، بیش از ۸۰۰۰ نفر در اثر سیلاب کشته شدند، که احتمالا مجاری کنترل نشده آن را به ارمغان آورده بودند.

هر شش سال یکبار یک زلزله بزرگ در فیلیپین رخ می دهد. در سال ۱۹۹۰، زمین لرزه ای به شدت ۷,۷ ریشتر رخ داده که به کشته شدن ۱۶۶۶ نفر و خسارتی معادل ۴۴۰ میلیون دلار آمریکا منجر شد. از ۲۲۰ آتشفشان این کشور، ۲۱ آتشفشان فعال هستند. در ماه ژوئن سال ۱۹۹۱، فوران کوه پیناتوبو ۴۰۰-۶۰۰ میلیون دلار آمریکا خسارت به بار آورد و زندگی ۱,۲ میلیون نفر را با خاکسترهای آتش فشانی و جریان گل تحت تاثیر قرار داد و به طور دائم بخشی از محیط زیست را تغییر داد.

در بیست سال گذشته، علاوه بر این خطرات «طبیعی»، انسان ها سانحه های مختص به خود را از طریق درگیری های مسلحانه ایجاد نموده اند. گروه های شورشی سنگرهای قدرتمندی در بسیاری از بخش های کشور تاسیس نموده اند که در آن به جنگ با نیروهای دولتی مشغولند. صدها هزار نفر بی خانمان و از خانه های خود آواره شده اند، که نشانه هزینه های قابل توجه اجتماعی و اقتصادی است.

کاهش سانحه و پاسخدهی دولت

فیلیپین هر ساله در حدود ۲% از GNP خود را در اثر بروز فجایع از دست می دهد، علاوه بر این دارای رشد جمعیت ۲,۳% و بدهی خارجی قابل توجهی است. برای حفظ سطح درآمد، هر ساله حداقل پنج درصد رشد در تولید ناخالص ملی لازم است. این سطح رشد، به هر حال، بین سالهای ۱۹۸۶-۱۹۹۱ حاصل نشد و آسیب پذیری در سانحه افزایش یافت. نیاز به افزایش تولید ناخالص ملی به بهره برداری از منابع منجر شد و در نتیجه جنگل زدایی، فرسایش و آلودگی منابع آب افزایش یافت.

یک شورای ملی در سال ۱۹۷۸ برای نظارت بر کاهش سانحه تاسیس شد که عمدتا به عنوان مشاوره و هماهنگی عمل می کرد، اما فاقد بودجه و قدرت تصمیم گیری بود. دو آژانس ملی هشدار دهی نیز از کمبود بودجه و منابع رنج می بردند. صندوق سانحه که می تواند برای تسکین و بازسازی اختصاص داده شود در گذشته بسیار کند عمل نموده و در نتیجه سطح بالایی از وابستگی به کمک های امداد رسانی خارجی را سبب شده است.

شبکه شهروندی پاسخدهی به سانحه

در اواخر سال ۱۹۸۰، شهروندان نگران شروع به راه اندازی یک شبکه سراسری برای پاسخدهی به سانحه به نام مرکز شهروندی پاسخ به

بحران (CDRC) نمودند که بعدها تبدیل به شبکه CDRN شد. مفهوم کلیدی پشت این سازمان، به رسمیت شناختن این اصل بود که جمعیت در معرض خطر، باید بازیگران اصلی در واکنش به سانحه باشند و نه قربانیانی که نیازمند به کمک خارجی باشند. این باعث آمادگی و تلاش برای بسیج منابع می شود. CDRN تلاش کرد چارچوبی برای کمک به جوامع به منظور جلوگیری از سانحه و یا بهبود یافتن پس از آن فراهم نماید. لذا به دنبال یک رویکرد توسعه محور در عملیات امدادی و بازسازی است.

نوزده مرکز عملیات بین سازمانی هماهنگ (CDRN) با کمیته پاسخ سانحه در سطح شهرداری ها و روستاها، به خصوص در مناطقی که از حوادث بزرگی که در بالا ذکر شد متاثر شده اند، همکاری می کنند. CDRN در ادامه به ایجاد رابطه با سازمان های دیگر در سطح ملی و تشکیل یک شبکه بین سازمانی متشکل از ۹ آژانس از جمله چهار سازمان غیر دولتی اقدام نمود. هر واحد این شبکه را می توان به شکل اضطراری فعال نمود تا یک ساختار هماهنگ در برابر سانحه را شکل دهند که شامل نیروهای ستادی درگیر با اطلاعات، تولید منابع محلی، امور مالی، تدارکات و نیروهای اجرایی هستند. CDRN متکی بر سازمان های مردمی (POS) متشکل از افراد محلی و به تعداد کافی است که برای بسیج در سانحه و برای انجام جنبه های مختلف برنامه مدیریت سانحه داوطلب شده اند.

برنامه ریزی: سازمان ها برای اجتناب از دوباره کاری، در طراحی یک برنامه عملیاتی سانحه با یکدیگر همکاری می کنند. این برنامه شامل موارد زیر است:

۱. تجزیه و تحلیل آسیب پذیری و ظرفیت ها - که شامل جمع بندی فیزیکی، اجتماعی و شرایط انگیزشی جوامع، از جمله مکانیسم مقابله و پاسخدهی است. داده های ملی باید از طریق بازدیدهای

میدانی تایید شوند.

۲. ارزیابی وضعیت – باید برنامه ریزی شود تا فعالیت های مربوط به جمع آوری اطلاعات، مبنایی برای اجرای سریع باشند و امکان مداخلات فوری را فراهم سازد.

۳. پشتیبانی مناسب لجستیکی - اهمیت اختصاص بودجه برای عملیات امدادی اضطراری در زلزله ۱۹۹۰ و آتش فشان ۱۹۹۱ مشخص گردید. برای ذخیره سازی کالاهای مورد نیازی که باید سریعا در دسترس باشند، حمل و نقل و شبکه های ارتباطی باید از قبل برنامه ریزی شده باشند.

آموزش: CDRN یک کتابچه آموزشی را تهیه نموده که متناسب با مشکلات خاص فیلیپین است. پس از فوران کوه پیناتوبو در سال ۱۹۹۱، برنامه آموزشیCDRN آموزش هایی در مورد آتشفشان و فوران های آتشفشانی، تخلیه و تمرینات هشدار دهی را نیز در بر گرفت. ابتدا، شبکه پاسخدهی سانحه و سازمان های محلی مردمی آموزش داده شدند و آنها، به نوبه خود، اقدام به آموزش جوامع تحت تاثیر سانحه نمودند.

تشکیل تیم های داوطلب: تجربه CDRN در تشکیل تیم های داوطلب مردمی نشان داده شده است که استفاده از این تیم ها می تواند به کاهش اثر سانحه و کاهش هزینه های امداد و بازسازی منجر شوند. برنامه ای برای جوامعی که توسط فوران کوه پیناتوبو تهدید می شدند تهیه شد. عملکرد این برنامه که واحد پاسخدهی به سانحه Barangay نام گرفت، عبارتند از:

آمادگی: آموزش مهارت و عملیات مربوط به آمادگی در مقابل سانحه مانند نقشه خطر، برنامه ریزی سانحه و تمریندهی جامعه.
کاهش خطر: اجرای پروژه های توسعه ای برای کاهش اثرات سانحه.

بسیج اجتماعی: جلب حمایت کل جامعه و بسیج اعضا برای مقابله با مسائل و مشکلات.
شبکه: ارتباط با سازمان های دولتی، بخش خصوصی، سازمان های مردمی و غیر دولتی.

همکاری برای حل مشکلات- CDRN از سازمان های دولتی محسوب نمی شود اما با آنها در تبادل اطلاعات و خدمات همکاری می کند. تعامل متقابل با سازمان های غیر دولتی یادگیری و درک و مهمتر از همه، حداکثرسازی منابع را تسهیل کرده است. آژانس های کمک کننده داخلی و خارجی کمکی فراتر از تأمین بودجه، از نظر تخصص، ایده ها و پیشنهادات فراهم می کنند. با تشخیص برخی از مسائل که آسیب پذیری در سانحه را تحت تاثیر قرار می دهند، CDRN با همکاری سازمان های غیردولتی و اعتباری به دنبال راه حلی برای مشکلات ناشی از بدهی های خارجی و تخریب محیط زیست هم می باشد. CDRN به عنوان یک مدافع حقوق بشر عمل کرده و به دنبال پیدا کردن راه حلی برای فرونشاندن درگیری های مسلحانه است . [۱]

۱-Delica, Zenaida G., "Citizenry-based Disaster Preparedness in the Phillipines", in Disaster vol. 17, Number, pp. 247-239., September, 1993.

خلاصه

برنامه ریزی برای آمادگی در مقابل سانحه شامل نه دسته فعالیت برنامه ریزی است.

۱- ارزیابی آسیب پذیری: روندی پویا از مردم و سازمان هایی که

- مخاطرات و ریسک ها را ارزیابی می کنند.
- ایجاد یک پایگاه داده که بر اثرات بالقوه و احتمالی خطرات تمرکز دارند.
- نیازهای امداد و منابع در دسترس را پیش بینی می کنند.

۲- برنامه ریزی: یک فرآیند

- برای ایجاد اهداف کلی و عملیاتی روشن است.
- شامل شناسایی وظایف و مسئولیت های خاص مردم و سازمان ها در مواقع اضطراری ناشی از سانحه است.
- و شامل سازمان های مردمی، سازمان های غیر دولتی، دولت های محلی و ملی، اهدا کنندگان و آژانس های سازمان ملل متحد است که تعهد دراز مدتی نسبت به مناطق آسیب پذیر دارند.

۳-چارچوب نهادی: هماهنگی «افقی» و «عمودی» بین مردم و سازمان ها است که از ایجاد ساختارهای جدید برای آمادگی در مقابل سانحه جلوگیری می کند و به جای آن، این کار را در شبکه ها و سیستم های موجود انجام می دهد.

- بر نقاط قوت جوامع و ساختارهای موجود تاکید می کند.
- مسئولیت هایی را شامل می شود که منعکس کننده تخصص مناسب باشند.
- و نقش ها و مسئولیت هایی که به وضوح تعریف شده و متناسب باشند را در بر می گیرد.

۴- سیستم های اطلاعاتی: ابزارهای هماهنگ برای جمع آوری و انتشار ارزیابی آسیب پذیری و هشدار دهی، درون و بین سازمان ها و بین سازمان ها و مردم را شامل می شود.

۵- منابع پایه: باید پیش بینی نیازهای امداد رسانی و بهبود به شکلی روشن تهیه شوند و توافق نامه های نوشته شده به منظور اطمینان از ارائه کالا و خدمات مورد نیاز وجود داشته باشد، از جمله:

- بودجه امداد در سانحه
- بودجه آمادگی برای سانحه
- مکانیسمی برای هماهنگ سازی کمک ها
- ذخیره سازی

۶- سیستم های هشدار: باید برای انتقال هشدارهای موثر به عموم مردم توسعه یافته باشد، با این فرض که ممکن است سیستم های ارتباطی معمول در دسترس نباشند. علاوه بر این، جامعه بین المللی باید از پیش در مورد خطراتی که ممکن است منجر به درخواست کمک های بین المللی شود آگاه شده باشد.

۷- مکانیسم پاسخ: باید روش های زیادی برای پاسخدهی سانحه در نظر گرفته شود و در برنامه آمادگی گنجانده شده و به مردمی که در پاسخدهی به سانحه هماهنگی و مشارکت خواهند داشت، ابلاغ شود.

۸- آموزش عمومی و یاددهی: کسانی که ممکن است با یک سانحه تهدید شوند، از طریق برنامه های آموزش های عمومی، باید آموزش ببینند که در زمان سانحه انتظار چه چیزی را داشته باشند و از آنها چه کارهایی خواسته خواهد شد. شما باید به عنوان ارائه دهنده آموزش،

نحوه کار سیستم های هشدار دهنده و مکانیسم پاسخدهی را برای مردم روشن کنید. آنها باید از مشکلات به وجود آمده برای جمعیت محلی و شکافی که ممکن است در اجرای برنامه وجود داشته باشد آگاه شوند.

۹- تمرینات: فرصتی است برای تاکید مجدد بر روی دستورالعمل های برنامه های آموزشی، شناسایی شکافی که ممکن است در برنامه پاسخدهی سانحه وجود داشته باشد و اطلاع از لزوم تجدید نظر در برنامه.

بخش دوم

همکاری های بین المللی برای آماده سازی

بخش دوم:

همکاری های بین المللی برای آماده سازی

در این بخش از کتابچه شما موارد زیر را یاد خواهید گرفت:

- سه نقش متفاوت سازمان ملل.
- سه مانع برای آمادگی در مقابل سانحه در سطح ملی.
- چهار حوزه که در آن آژانس های سازمان ملل متحد می توانند به تهیه برنامه های آمادگی سانحه کمک کنند.
- چهار نقش همکاری بین سازمانی در سطح عملیاتی از طریق تیم مدیریت سانحه.
- چهار روشی که از طریق آنها برنامه توسعه سازمان ملل متحد می تواند فعالیت های آمادگی را ارتقا بخشد.

برنامه های آمادگی در برابر سانحه و اجرای آنها از مسئولیت های دولت محسوب می شود. سازمان ملل متحد می تواند تلاش دولت ها را تسهیل و تقویت کند، اما به طور رسمی، دولت باید آمادگی در مقابل سانحه و فرآیندهای پاسخدهی را آغاز و کنترل کند.

به رغم تقدم دولت در عرصه آمادگی سانحه، در اکثر شرایط اضطراری، کشورهای در حال توسعه، به میزان قابل توجهی کمک مشترک از سوی جامعه بین المللی نیازمندند. این بخش از کتابچه بر روش هایی که جامعه بین المللی می تواند از فعالیت های آمادگی در برابر سانحه دولت ملی پشتیبانی کنند، تمرکز می کند. همچنین این مسئله را که سازمان ملل متحد چگونه می تواند این فعالیت ها را تسهیل نماید، مورد تجزیه و تحلیل قرار می دهد.

واژه های «جامعه بین المللی[۱]» و «نظام بین المللی[۲]» تا حد زیادی انتزاعی هستند. هنگامی که با کشورهای مختلف، سازمان های بین المللی دولتی و غیر دولتی ساکن در جهان سر و کار داریم نمونه های اندکی از جامعه و یا سیستم وجود خواهد داشت. هنگامی که در مورد جنبه های مشارکت بین المللی در مدیریت سانحه بحث می کنید، شما معمولا با نمونه های تصادفی از سازمان های دولتی، غیر دولتی و نهادهای بین المللی که به صورت بخشی از یک شبکه تک منظوره درآمده اند، برخورد خواهید داشت.

این دیدگاه از جامعه بین المللی سه مانع را که به طور مستقیم بر آمادگی سانحه در سطح کشوری تاثیر می گذارند شامل می شود. اول این که میزان حمایت از تلاش های آمادگی ملی توسط کسانی که ممکن است قادر به کمک باشند، از جمله اهداکنندگان، به هیچ وجه مشخص نیست و کمک هایشان تضمین شده نخواهد بود. بنابراین، مهم است که از ابتدا به ایجاد نوعی آمادگی در برابر سانحه بر اساس کمک هایی که دولت می تواند فراهم کند، اقدام شود. این نه تنها مستلزم ایجاد یک ابزار موثر برای جذب حمایت ها در این فعالیت ها از جمله از سوی اهدا کنندگان است، بلکه شامل ایجاد وسیله ای موثر برای حفظ علاقه آنها نیز می باشد.

ثانیا، دلایل بسیاری وجود دارد که چرا دولت ها نگران دخالت «غیر خودی» ها در تدوین استراتژی یا برنامه سانحه هستند. یک دلیل روشن این است که خود فرایند برنامه ریزی، اگر آشکارا انجام شود، بسیاری از ضعف های ذاتی دولت را آشکار می سازد و ممکن است منجر به افشای موارد شرم آوری در مورد علل آسیب پذیری در سانحه شود. این نشان می دهد که چرا تنها دولت های قلیلی مایلند در برابر افکار جهانی مورد قضاوت قرار گیرند. با این حال، هنگامی که دولت

۱- international community
۲- international system

اصول برنامه آمادگی در مقابل سانحه را می پذیرد، باید قبول کند که موفقیت این برنامه ممکن است تا حدی به تخصص ها، منابع و کمک های فنی بین المللی وابسته باشد.

در نهایت، در برخی موارد، ناتوانی اعضای «خانواده» سازمان ملل متحد برای همکاری با یکدیگر، در خصوص یک کشور مشترک، ناامید کننده است. با این حال، از آنجا که بسیاری از توانایی های آژانس های سازمان ملل متحد مرتبط با مدیریت سانحه است، در فرایند فرمولاسیون آمادگی در برابر سانحه، فرصتی برای بهبود همکاری های موثر وجود دارد.

سوال. یک نمونه از برنامه ریزی برای آمادگی در منطقه خود را در نظر بگیرید که مربوط به همکاری با بیش از سه سازمان بین المللی باشد. نقش اصلی این سه سازمان را توصیف نمایید.

جواب._____
_____
_____
_____
_____

سوال. سه مانع مربوط به ساختار سیستم های امدادی بین المللی تک منظوره را که به طور مستقیم بر آمادگی در مقابل سانحه در سطح کشوری اثر گذارند بنویسید.

جواب._____
_____
_____
_____

سیستم سازمان ملل متحد

نقش سازمان ملل در مدیریت سانحه به سرعت در حال تغییر است. برای اینکه تغییرات منجر به کمکهای موثرتر به مردم مبتلا به سانحه می شود، طیف گسترده ای از تمهیدات باید بر اساس توافق میان آژانس ها صورت گیرد. در حال حاضر آژانس های مختلفی با نقش و عملکرد مربوط به قلمرو مدیریت بحران وجود دارند.

سازمان های بین المللی زیر، دارای عملکردهای هستند که از اجرای عملی طرح آمادگی در برابر سانحه حمایت می کند.

FAO		ارزیابی کاشت، ارزیابی محصول پیش بینی شده و سیستم اطلاعاتی هشدار دهنده مواد غذایی
UNDP		پروژه های توسعه در سانحه، کمک های فنی به برنامه ها و راهبردهای آمادگی برای سانحه، و هماهنگ کننده مقیم سازمان ملل در کشورها

UNDHA		هماهنگی اطلاعات، ارزیابی سانحه، کاهش خطرات و برنامه ریزی برای آمادگی در برابر سانحه
UNICEF		برنامه های واکسیناسیون و تغذیه تکمیلی، برنامه ریزی در مواقع فوری برای گروه های آسیب پذیر، آب و برنامه سرپناه
UNHCR		برنامه ریزی اضطراری برای پناهندگان
WFP		ارزیابی نیاز به امداد غذایی، تدارکات غذایی و غیر غذایی

کمک های فنی در مورد مسائل اپیدمیولوژیک در زمان اضطراری و آمادگی بهداشتی	World Health Organization	WHO
اطلاعات هواشناسی طوفان های حاره ای		WMO

هر کدام از سازمان های فوق در زمینه‌های خاصی دارای صلاحیت هستند. برنامه توسعه سازمان ملل، برنامه جهانی غذا[۱]، یونیسف و کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد[۲] ، دارای کتابچه های راهنمای بسیار عالی برای آمادگی و مدیریت سانحه هستند که باید در مراحل برنامه ریزی آمادگی برای سانحه گنجانده شوند. دفتر فعالیت های بشر دوستانه[۳] در ژنو دارای یک سری نشریه پیشگیری و کاهش اثرات سانحه است که یکی دیگر از منابع با ارزش در این زمینه تلقی می شود.

به عنوان ابزاری برای تقویت هماهنگی میان کمک های اضطراری بشردوستانه، دبیر کل سازمان ملل، یک هماهنگ کننده بالادست برای امداد اضطراری ایجاد کرده است. این پست برای اطمینان از آماده سازی بهتر و همچنین برای پاسخگویی سریع و منسجم به سوانح طبیعی و سایر موارد اضطراری در نظر گرفته شده است.

مسئولیت های این هماهنگ کننده امداد اضطراری عبارتند از تجدید نظر، ثبت نام افراد آماده به کار و یک صندوق گردان مرکزی برای

۱ - WFP
۲ - UNHCR
۳ -DHA

شرایط اضطراری. این صندوق با ۵۰ میلیون دلار امریکا یک جریان مالی برای اطمینان از واکنش سریع و هماهنگ آژانس های سازمان ملل را فراهم می کند. قابل درک است که، پیشرفت سازمان های عملیاتی این سیستم ها منوط به بازپرداخت برداشت های آنها از صندوق است.

سطح دفتر مرکزی[۱] سازمان ملل

در برنامه های آمادگی برای سانحه در کشور های در حال توسعه، حداقل چهار حوزه وجود دارد که در آن آژانس های سازمان ملل می توانند اقدام به کمک رسانی فوری بنمایند.

پشتیبانی دفاتر سرپرستی برای ابتکارات لازم آمادگی در مقابل سانحه

در سطح عملیاتی، برای سازمان ها مهم است که بدانند، ابتکارات آمادگی در مقابل سانحه از سوی مقر سرپرستی مورد حمایت قرار دارد. فراتر از مسئله بغرنج حمایت معنوی، مسئله مهمتر این است که ابتکار عمل به عنوان یک اولویت در سطح عملیاتی به رسمیت شناخته شده باشد.

مشاوره کوتاه مدت، تورهای مطالعاتی و تبادل کارشناسان

در سطح دفتر مرکزی، آژانس ها باید آگاهی بهتری در خصوص کارشناسانی که برای حمایت از تلاش ها در سطح حوزه و در هر دو مرحله برنامه ریزی و اجرا در دسترس هستند، داشته باشند. آژانس ها باید گروهی از کارشناسان در دسترس را گرد هم آورند. این کارشناسان باید با کارشناسان دیگر آژانس ها رد و بدل شوند. آژانس ها باید روش های استخدام را برای اطمینان از حضور سریع کارشناسان مورد بازنگری قرار دهند. هر جا که ممکن است، کارکنان آژانس باید مقامات دولتی را تشویق کنند که اقدامات آمادگی در برابر سانحه را در سطح ستادی مد نظر قرار دهند. این کارکنان باید از تورهای مطالعاتی در کشورهایی که به خوبی در آنها برنامه های آمادگی برای سانحه تدوین شده است استفاده کنند. چنین مبادلاتی باید بین دفتر مرکزی و عملیاتی نیز صورت پذیرد.

---

۱ - Headquarters

بودجه اضطراری

در میان برخی از سازمان ها، باید سیستم های انعطاف پذیرتری در جهت بهبود استفاده از منابع دفتر عملیاتی در مواقع اضطراری و حصول اطمینان از دسترسی به منابع اضافی از سوی دفاتر سرپرستی در فوریت ها توسعه پیدا کند. این انعطاف پذیری باید به عنوان بخشی از پایگاه منابع پیش بینی شده در برنامه ملی آمادگی در برابر سانحه قابل تشخیص باشد.

روش کار و زمان بندی دفاتر سرپرستی

آژانس ها از طریق دفاتر عملیاتی خود، مطمئن می شوند که برنامه پیشنهادی آمادگی در برابر سانحه شامل روش های ارائه شده توسط دفاتر سرپرستی و برنامه ریزی لازم برای پاسخگویی موثر آژانس به سناریوهای مختلف ناشی از بحران ها باشد.

سازمان ملل در سطح عملیاتی

در سطح عملیاتی، همکاری بین آژانس ها می تواند تاثیر مثبتی بر تدوین و اجرای طرح آمادگی برای سانحه داشته باشد. چهار مؤلفه برای شکل گیری این همکاری ضروری است.

یک تیم مشترک

هر آژانس باید به عنوان یک عضو، از «تیم مدیریت سانحه» شناخته شود. از آنجا که آژانس ها به طور قابل ملاحظه ای در زمینه مدیریت سانحه تخصص دارند، مقامات رسمی هم باید افرادی با چنین تخصص هایی باشند. برای مثال، کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد که در آن مدیریت برای کمک به پناهندگان انجام می شود؛ لذا باید از نماینده کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد برای تبدیل شدن به یک عضو تیم مدیریت سانحه سازمان ملل دعوت شود.

پاسخ سوال قبل

پاسخ ممکن است شامل توصیف نقش سازمان ملل، ادارات، سازمان های غیر دولتی یا اهدا کنندگان باشد.

پاسخ سوال قبل

پشتیبانی از تلاش های آمادگی در سطح ملی تضمین شده نیست؛ دولت های ملی ممکن است در خصوص دخالت «غیر خودی ها» در فرآیند برنامه ریزی خوش بین نباشند و سطح همکاری آژانس های سازمان ملل کمتر از حد ایده آل باشد.

تیم مدیریت سانحه سازمان ملل باید به عنوان یک سازمان دائم، با عملکرد بین سازمانی در سطح عملیاتی ایجاد شود. برای هر عضو سازمان باید مسئولیت آن بخش تعریف شده باشد. مسئول تیم مدیریت سانحه باید یک هماهنگ کننده مقیم باشد. چنانچه در میان اعضای تیم مدیریت سانحه توافق صورت پذیرد، دبیرخانه تیم مدیریت سانحه باید تحت مسئولیت برنامه توسعه سازمان ملل، «مسئولیت مرکزی سانحه» را تعیین نماید.

جلسات تیم مدیریت سانحه باید در فواصل منظم و برنامه ریزی شده برگزار شود. تعداد جلسات ممکن است در زمان تهدیدهای بالقوه، از جمله در طول فصول بارانی افزایش یابد.

هدف از تیم مدیریت سانحه سازمان ملل

تیم مدیریت سانحه سازمان ملل باید انجمنی برای رد و بدل کردن اطلاعات مهم باشد. در درون آن باید اقدامات بلند مدت کاهش خطر و مقدمات آمادگی کشور مورد بررسی قرار گیرد. طرح های توسعه ای که می توانند اثرات مستقیم و یا غیر مستقیم بر آمادگی و یا پیشگیری از سانحه داشته باشند نیز باید مورد توجه قرار گیرند.

بررسی تمهیدات آمادگی در سازمان ملل متحد باید شامل موارد زیر باشد: مکانیسمی برای هماهنگی کمک های اضطراری سازمان ملل متحد، نهاده ها و عملیات بین دولت، اهداکنندگان و سازمان های غیر دولتی، محل کارکنان عملیاتی در زمانی که یک تهدید فوری بوجود می آید و لیست منابع موجود برای فعالیت های تخصصی اضطراری.

اعضای تیم مدیریت سانحه سازمان ملل باید داده های به دست آمده از سیستم های هشدار دهی، در داخل کشور و خارج را تجزیه و تحلیل و تفسیر نمایند. آنها همچنین باید نیازهای اطلاعاتی برای قالب های گزارشدهی، از جمله گزارش وضعیت سازمان ملل متحد را که بر اساس آنها، فعالیت های آمادگی یا امدادی منتشر می شوند، مورد بررسی قرار دهند.

تیم مدیریت سانحه سازمان ملل سازمان ملل متحد به عنوان یک مسئولیت مرکزی

تیم مدیریت سانحه سازمان ملل باید به عنوان مسئولیت مرکزی کمک رسانی سازمان ملل در خدمت تهیه برنامه ملی آمادگی باشد. به منظور همکاری با همکاران دولتی، تیم مدیریت سانحه باید در مراحل مختلف برنامه را بررسی و پیشنهادات خود را ارائه دهد. نمایندگان تیم مدیریت سانحه سازمان ملل باید برای مشاوره در طول فرایند تدوین سیاست ها در دسترس باشند. در زمان مربوط، این نمایندگان باید از سازمان های خود برای تقویت کمک های فنی و ارائه تخصص های اضافی تقاضای منابع اضافی را بنمایند.

تیم مدیریت سانحه سازمان ملل و حوزه آن

تیم مدیریت سانحه باید به آمادگی در برابر سانحه در یک چارچوب منطقه ای توجه نماید. فعالیت های کشور همسایه به طور مستقیم ممکن است بر روی دیگران اثر گذارد. هشدار هجوم ملخ مثالی در این زمینه است، یک مورد عملی که در آن مسئله همکاری های منطقه ای باید در برنامه آمادگی گنجانده شود.

در حالی که دولت ها، ممکن است سازمان های منطقه ای و بین المللی را در جستجوی منافع خود بدانند، ممکن است تیم مدیریت سانحه در نشان دادن راه خاصی برای استفاده از این سازمان ها به منظور ارتقاء برنامه آمادگی در برابر سانحه ای خاص مفید واقع شود.

تیم مدیریت سانحه سازمان ملل در محدوده عملیاتی

نماینده مقیم تیم مدیریت سانحه [۱] به عنوان هماهنگ کننده مقیم سازمان ملل در سطح ملی، و مسئول تیم مدیریت سانحه، نقش محوری در محدوده عملیاتی برنامه آمادگی در برابر سانحه دارند. هماهنگ کننده مقیم، می تواند مسئولی برای ارتقای ارتباط بین برنامه های آمادگی در

۱ -ResRep

مقابل سانحه و فعالیت های توسعه محسوب شود. او قادر خواهد بود از این موقعیت برای ارتقای برنامه ریزی برای آمادگی در برابر سانحه حتی در سطوح ارشد دولتی استفاده نماید. اثربخشی تیم مدیریت سانحه سازمان ملل متحد بستگی به توانایی رهبری این هماهنگ کننده مقیم، خواهد داشت.

برای کمک به برنامه ریزی آمادگی در برابر سانحه و فرآیند اجرای آن، هماهنگ کننده مقیم، باید از نزدیک با سازمان های مرتبط همکاری کند، تا اطمینان حاصل شود که تیم مدیریت سانحه سازمان ملل متحد تاسیس شده و دارای جلسات منظم و سازمان یافته به منظور پوشش دادن انواع مسائل ذکر شده در بالا باشد. هماهنگ کننده مقیم باید اطمینان حاصل کند که دبیرخانه ای برای تیم مدیریت سانحه سازمان ملل متحد، با امکانات و نیروی انسانی مناسب برای پیگیری عملکرد کلی دبیرخانه تاسیس شده باشد. عملکردهای کلیدی در این زمینه عبارتند از جمع آوری و انتشار اطلاعات، گزارش ها و مطالعات. این دبیرخانه باید به عنوان «یک مسئولیت مرکزی» با سیستم سازمان ملل متحد برای تامین داده های ضروری زیر همکاری کند:

- سیاست ملی در مورد پذیرش و استفاده کمک های بین المللی، از جمله تیم ها و یا پرسنل خارجی؛ استفاده از تجهیزات ارتباطی و سیاست های مربوط به انواع خاصی از غذاها و داروها.
- ساختار دولت، شامل نام افراد مربوطه، تلفن / فکس / تلکس، تعداد پرسنل کلیدی در سازمان های مرکزی، منطقه ای و محلی.
- نام و شماره تلفن / فکس / تلکس نهادهای خارج از کشور که می تواند در مواقع بحران کمک کننده باشد.
- داده های پایه در هر منطقه مستعد سانحه، که باید بخشی از فرایند مداوم برای ارزیابی آسیب پذیری تلقی شود.

به منظور همکاری نزدیک با سازمان های دولتی و مرتبط، در سطح محدوده عملیاتی، برنامه توسعه سازمان ملل باید همراه با دولت هدف

و چشم انداز برنامه را مورد بازنگری قرار دهند. اگر چنین برنامه ای از پیش در محل مورد نظر موجود باشد، برنامه توسعه سازمان ملل باید همراه با دولت راه های ارتقای عملکرد آنها را مورد بررسی قرار دهند. همچنین برنامه توسعه سازمان ملل باید با دولت در خصوص روش های حساس نمودن مقامات خود در سطوح محلی، منطقه ای و مرکزی متناسب با نیازهای آمادگی مقابله با سانحه تبادل نظر نماید. در نهایت، برنامه توسعه سازمان ملل باید پروژه های خاص مربوط به آمادگی در برابر سانحه و برنامه ریزی برای آمادگی سانحه را تهیه نماید. طیف وسیعی از فعالیت هایی که این پروژه ها ممکن است شامل آنها شوند وجود دارد، از جمله:

* پروژه های برنامه ریزی آمادگی در برابر سانحه که برای راه اندازی کل فرایند آمادگی سانحه در نظر گرفته شده اند. ویژگی های چنین پروژه ای ممکن است شامل جنبه های حساس سازی نسبت به مسایل، از طریق تورهای مطالعاتی و کنفرانس های خارج از کشور، کمک های فنی (از جمله مشاورانی برای کمک به فرایند برنامه ریزی) و کارگاه های آموزشی برای تدوین برنامه پیشنهادی باشد.
* مطالعات ضروری به عنوان بخشی از یک برنامه کلی، مانند حمل و نقل، مطالعه ظرفیت ها و ارزیابی آسیب پذیری.
* پروژه های نهاد سازی که برای تقویت مسئولیت های مرکزی موجود برای آمادگی در برابر سانحه و یا به منظور توسعه موثرتر و فوری سیستم های هشدار دهنده طراحی شده اند.
* پروژه های آموزشی که به توسعه دوره های سانحه متناسب با نظام برنامه ریزی در داخل کشور مربوط می شوند. این پروژه ممکن است اقدام به فعال سازی پرسنل کلیدی از طریق دوره های آموزشی خارج از کشور نماید. این برنامه های آموزشی ممکن است برای جوامع آسیب پذیر طراحی شده باشند. هرگز نباید دامنه و اهمیت

این اقدامات آموزشی نادیده گرفته شوند.

آژانس های سازمان ملل و پروژه های توسعه

یک نقش ضروری آژانس های سازمان ملل متحد بررسی پروژه هایی است که در برنامه کشوری ممکن است با برنامه ریزی آمادگی در مقابل سانحه مرتبط باشند. پروژه های توسعه موجود نیز باید در ارتباط با نوع اثر گذاری این پروژه ها بر اقدامات آمادگی مورد بررسی گیرند. در مقابل، کارکنان آژانس های سازمان ملل متحد باید در نظر بگیرند که چگونه اقدامات آمادگی ممکن است فرایند توسعه را ارتقا دهد. سازمان های دیگر ممکن است از طریق تیم مدیریت سانحه سازمان ملل متحد، پروژه های خود را حول موارد مشابه مورد بررسی قرار دهند. [۱]

اگر آژانس های سازمان ملل متحد برای ارائه کمک های موثر در فرایند برنامه ریزی آمادگی در برابر سانحه حاضر هستند، ایجاد روابط کاری موثر با مقامات دولتی ضروری است. روابط آژانس های سازمان ملل با جوامع غیر دولتی و اهداکنندگان نیز به همان اندازه مهم هستند. برنامه توسعه سازمان ملل، از طریق تیم مدیریت سانحه سازمان ملل متحد، باید به دنبال این باشد که هر جا امکان پذیر و قابل گفتگو است، از سازمان های غیر دولتی حمایت کند. این ممکن است شامل حضور در جلسات باشد، هنگامی که از آنها برای اظهار نظر در مورد ابتکارات سیستم سازمان ملل دعوت به بحث می شود. اگر برای سازمان های مرتبط و سازمان های غیر دولتی قابل قبول باشد، اعضای دیگر سیستم سازمان ملل متحد نیز باید چنین جلساتی را برای اطلاع رسانی در خصوص فعالیت های مربوط به خود ترتیب دهند.

آژانس های سازمان ملل باید ابزارهایی برای ارتقای آمادگی در برابر سانحه در زمینه فعالیت های پیشنهادی برای سازمان های غیر دولتی،

---

۱ -See also the Disaster Management Training Programme module titled Disaster and Development.

از جمله کارگاه های مربوطه در مکان های آموزشی ایجاد کنند. اگر برای دولت و سازمان های غیر دولتی قابل قبول باشد، آژانس های سازمان ملل متحد باید هر تلاشی که می توانند برای ترکیب کردن نقش سازمان های غیر دولتی در ساختار رسمی ملی برنامه ریزی برای آمادگی در برابر سانحه و اجرای آن انجام دهند. در نهایت، آژانس های سازمان ملل باید اطمینان حاصل کنند که جامعه مربوطه از اتفاقات مربوط به فرایند برنامه ریزی آمادگی برای سانحه مطلع نگهداشته شوند. جلسات منظم با اهدا کنندگان یکی از راه های ایجاد روابط کاری صحیح است. با این حال، از آنجا که چنین جلساتی باید تحت نظارت سازمان ملل متحد برگزار شود، ممکن است دولت و همچنین اهدا کنندگان را نسبت به مسایل مختلف حساس کند. ساز و کار مناسب برای ارتباط دو طرفه بستگی به شرایط هر کشور دارد.

در حالی که روش های موثر برای مشاوره دو جانبه برای روشن سازی نقش های اهداکنندگان دوجانبه در امداد رسانی مهم هستند، ضروری است به خاطر داشته باشید که:

- اقدامات مؤثر برای همکاری های دو جانبه منجر به تسریع جذب منابع برای برنامه ریزی آمادگی و اجرای آن می شود.
- در خصوص کشورهای مستعد سانحه، دولت های کمک کننده، گاهی اوقات وجوه مالی خاصی برای هماهنگ کننده مقیم به منظور استفاده برای آمادگی در برابر سانحه و اهداف امدادی ایجاد نموده اند. این وجوه مالی با نظر هماهنگ کننده مقیم و با نظارت سفیران دو کشور استفاده می شود.

انتشار اطلاعات حیاتی در طی عملیات امدادی و قدری از آن ، در دوره برنامه ریزی سانحه مهم است. این مسئولیت اساسی برنامه توسعه سازمان ملل متحد خواهد بود که همراه با تیم مدیریت سانحه، قالب های مناسبی برای انتشار اطلاعات عمومی تدوین نماید. این قالب

باید یک جریان منظم اطلاعاتی را به جامعه بین المللی (از جمله آژانس های سازمان ملل متحد در سطح ستادی و مراکز کلیدی اهداکننده) و همچنین اعضای جامعه بین المللی در کشور مربوطه و دستگاه های دولتی آن ارائه کند.

اطلاعات مربوط به ارزیابی امداد رسانی یا اقدامات آمادگی که به نفع مردم لحاظ شده اند، می تواند به عنوان کارهای بسیار حساسی در نظر گرفته شوند. این نه تنها برای دولت بلکه برای سازمان های مرتبط و سازمان های غیر دولتی صحیح است. بنابراین شما باید در مورد قالب ارائه مطالب تهیه شده به دقت فکر کنید. دو نوع رایج از قالب های اطلاعاتی عبارتند از گزارش وضعیت [۱] و خبرنامه ها [۲].

گزارش های وضعیت به منبع استاندارد اطلاعات در فعالیت های اضطراری در سراسر سیستم سازمان ملل تبدیل شده اند. هیچ قالب سفت و سختی برای این گزارش ها وجود ندارد. پیام باید شامل فعالیت های کلیدی مربوط به آمادگی، امداد و ارزیابی موارد مورد نیاز، با توجه به الزامات برآورده شده و برآورده نشده باشد. تعداد دفعات ارسال گزارش وضعیت به طور معمول به سطح بحران موجود بستگی دارد.

اگر زمان اجازه دهد، خبرنامه ها فعالیت های مربوط به آمادگی در برابر سانحه را برای حفظ آگاهی یک جامعه گسترده تر در مورد اتفاقاتی که در محدوده عملیاتی رخ داده است پوشش می دهند. خبرنامه ها به طور معمول بیشتر به عنوان یک وسیله تبلیغاتی استفاده می شوند و مسائلی که ممکن است حساس تلقی شوند را پوشش نمی دهند. فواصل زمانی انتشار خبرنامه ها بستگی دارد به مقدار زمانی که در اختیار دبیرخانه تیم مدیریت سانحه سازمان ملل متحد خواهد بود و تعداد فعالیت هایی که تیم مدیریت سانحه فکر می کند ارزش اطلاع رسانی به عموم را دارند.

---

۱ -Situation reports (Sitreps)

۲ -Newsletters

خلاصه

بیشتر موقعیت های اضطراری، خصوصا در کشورهای در حال توسعه نیاز به برخی از کمک های مشترک جامعه بین المللی دارند. سیستم سازمان ملل می تواند هماهنگ سازی میان تلاش های جامعه بین المللی و فعالیت های آمادگی در برابر سانحه دولت ملی را که به دنبال حمایت می گردد، تسهیل نماید. از طریق سازمان های مختلف در سطح ستادی، سیستم سازمان ملل می تواند اقدام به کمک رسانی فوری نماید که این کار توسط: حمایت از ابتکارات آمادگی در برابر سانحه، ارائه مشاوره کوتاه مدت، تور مطالعاتی و تبادل کارشناسان، ایجاد حمایت های مالی در مواقع اضطراری و بسیج امکانات اداری در محدوده عملیاتی انجام می شود.

در سطح محدوده عملیاتی، تلاش های مشترک بین آژانس های سازمان ملل، ممکن است از طریق یک «تیم مدیریت سانحه» به صورت موثر و کارا هماهنگ سازی شود. به عنوان مسئولیت مرکزی کمک های سازمان ملل، تیم مدیریت سانحه سازمان ملل می تواند به عنوان شورایی عمل کند که در آن طیف وسیعی از اطلاعات در خصوص، کاهش ریسک طولانی مدت و تمهیدات آمادگی، بررسی و به روز رسانی برنامه های آمادگی، شبکه بین المللی پشتیبانی و یافتن ارتباط موثر میان تلاش های مرتبط با توسعه، رد و بدل می شوند.

یادداشت

بخش سوم

اجرای برنامه های آمادگی در برابر سانحه

بخش سوم:

اجرای برنامه های آمادگی در برابر سانحه

در این بخش از کتابچه شما یاد خواهید گرفت:

- چهار مشکل واکنش های مربوط به ارتقا برنامه های آمادگی در سطح ملی
- سه راه برای جلوگیری از بروز اشتباهات رایج تبلیغاتی
- چهار رویکرد برای ایجاد یک پایگاه اطلاعات قابل اتکا
- چهار ساختار نهادی محتمل برای برنامه ریزی آمادگی
- سه فهرست از توصیه های مربوط به ساختارهای نهادی، سازمان های غیر دولتی و اهداکنندگان.

ترویج برنامه در سطح ملی

بسیاری از مقامات دولت در مورد مزایای استفاده از برنامه آمادگی در برابر سانحه تردید دارند. معرفی موضوع استراتژی و یا برنامه های آمادگی در برابر سانحه برای مقامات دولتی ممکن است حداقل یکی از پاسخ های زیر را به دنبال داشته باشد:

ایده فوق العاده ای است! این تنها پاسخی است که همه افرادی که در ارتباط با مدیریت سانحه هستند، می خواهند بشنوند. در واقع، ممکن است مخاطب تصور کمی از مفاد چنین برنامه ای داشته باشد. حتی اگر این شخص از اصول گسترده ای که در برنامه دخالت دارند تقدیر نماید، باز ممکن است هنگامی که طیف وسیعی از اقدامات لازم شروع به آشکار شدن نمایند، با این موارد محتاطانه برخورد کند.

ما نیاز به توسعه داریم، نه آمادگی در برابر سانحه ! بحث دشواری برای رد کردن برنامه ها پیش می آید، به خصوص اگر یک مقام رسمی بر این فرض است که این دو حالت متقابلا مکمل هم هستند.

وزارتخانه های امور مالی و برنامه ریزی اقتصادی اغلب تمایلی ندارند که زمان و بودجه خود را به پیشنهادی که به نظر می رسد همراستای نگرانی های عمده خود آنها در خصوص توسعه است، اختصاص دهند. تمرکز بر روی پروژه های توسعه اغلب نشان دهنده موفقیت سازمانی است و مقدار قابل توجهی کمک های خارجی را به وجود می آورد.

ما پیش از این یک برنامه داریم. عالی است، اما منظور مقامات رسمی چیست؟ دولت ممکن است یک دفتر امداد در سانحه در راهروی پشتی وزارتخانه ایجاد کرده باشد. یک اتاق و یک مسئول به سختی می توانند یک آمادگی در برابر سانحه موثر تشکیل دهند. ساده نخواهد بود که نشان دهید تلاش هایی که دولت تا به امروز انجام داده، کافی نبوده اند.

ما نیازی به آن نداریم. این پاسخ معمولا با توصیف نقش موثری که صلیب سرخ و یا هلال احمر ملی در زمان سانحه بازی می کنند و یا راهی که دولت به صورت یک باره و موثر در خصوص این دسته مسائل عمل می نماید، یا توضیح اینکه دولت اولویت های دیگری دارد، دنبال می شود.

سوال. واکنش های رایجی که در بالا ذکر شد را مورد بازنگری قرار دهید. زمانی که یک برنامه آمادگی در برابر سانحه را ترویج می کنید، به هر یک از این واکنش ها چگونه پاسخ خواهید داد؟

جواب._____

_____

_____

_____

_____

با توجه به این پاسخ های مشترک، مهم است که مقامات دولتی بی میل را نسبت به فضائل آمادگی در مقابل سانحه حساس نمایید. ترکیبی از اقدامات زیر ممکن است در این فرایند کمک کننده باشد.

نکات اساسی را روشن نمایید

هیچ معامله ای بین آمادگی در مقابل سانحه و توسعه وجود ندارد. این دو از نظر مفهومی و عملی بسیار مرتبط به هم هستند. یک استراتژی یا برنامه موثر آمادگی در برابر سانحه می خواهد:

- از توسعه حمایت کند. حوادث پیشرفت هایی را که تا به امروز انجام شده است به تعویق می اندازند و یا، در بدترین حالت، آن را نابود می‌کند. یک برنامه موثر آمادگی در برابر سانحه باید در فرایند توسعه ادغام شود، به طوری که کارهای پیشین بتواند عملیات بعدی را محافظت کند.
- کاهش خطرات سانحه را معرفی کند. کاهش خطرات سانحه از قبیل ساختمان های ایمن تر، برنامه های کاری و «خارج از قفسه»، برای تهیه غذا یا تهیه پول نقد برای برنامه های عمومی، نه تنها از مردم و دارایی های آنها حفاظت می کند، بلکه در صورتی که به صورت مناسب طراحی شده باشد فرایند توسعه را سرعت می بخشد.

- زیرساخت های محلی را تقویت می کند. به عنوان مثال، ساختار سازمانی و ارتباطی مورد نیاز در آمادگی سانحه، منجر به تقویت زیرساخت های محلی خواهد شد.
- اعمال فشار بر اهدا کنندگان سنتی کمک ها. این کار ممکن است مقدار کلی مواردی را که اهداکنندگان برای توسعه تخصیص داده اند، تحت تاثیر قرار دهد. در مقابل، اهداکنندگان به طور فزاینده ای علاقه مند به صرف منابع برای اقدامات آمادگی در مقابل سانحه هستند. در حال حاضر اهدا کنندگان بسیاری درک کرده اند که آمادگی در برابر سانحه در مقایسه با هزینه های زمان واکنش های اضطراری، مقرون به صرفه تر است.

دیدن باور کردن است

برای آن دسته از مقامات دولتی که به ارزش کلی آمادگی در برابر سانحه شک دارند، اقدام به سازماندهی تورهای مطالعاتی به کشورهایی که ثابت کرده اند برنامه آمادگی در مقابل سانحه (به عنوان مثال، چین) و استراتژی آن (به عنوان مثال، هند) بسیار موثر هستند، بنمایید.

سازماندهی کنفرانس ها و کارگاه ها

اگر به این مرحله رسیدید، تغییراتی در راهند. با این حال، از آنجا که یک برنامه آمادگی در برابر سانحه به تعهد دولت و سازمان های غیر دولتی مربوط نیازمند است، برگزاری همایش ها و کارگاه های آموزشی فرصت خوبی برای متقاعد کردن کسانی که هنوز دچار شک و تردید هستند محسوب می شود.

ایجاد یک پایگاه اطلاعاتی قابل اتکا

در کشور مستعد سانحه، اطلاعات پایه به احتمال زیاد قابل اتکا نخواهند بود. این نقطه به قلب آسیب پذیری ناشی از سانحه مرتبط می شود که در خصوص: فقر گسترده، زیرساخت های ضعیف و مدیریت ناکارآمد است. تحت چنین شرایطی، فراهم کردن اطلاعات پایه قابل اعتماد دشوار است.

اغلب یک نوع «بازی با داده» وجود دارد که قبل، در طی سانحه و بعد از آن انجام شده اند. گاهی اوقات دلایل سیاسی خاصی وجود دارد که چرا دولت ها، داده غیر قابل اعتماد را فراهم می آورند. به عنوان مثال، برخی از داده های جمعیتی ممکن است، منعکس کننده وابستگی منطقه ای اداری باشند. داده های زیربنایی ممکن است منعکس کننده طرز فکر دلخواه یک وزارتخانه در مورد پروژه پیشنهاد شده ای که هرگز کامل نشده است، باشد. داده های کشاورزی ممکن است منعکس کننده پیش بینی های خوش بینانه وزیر کشاورزی باشد. چنین بازی هایی ممکن است توسط سازمان های بین المللی هم اجرا

شوند. یک آژانس ممکن است در خصوص تعداد پروژه های آبرسانی که آن را به اتمام رسانده است، مبالغه نماید و یا بیان کند که امکانات مراقبت های بهداشتی اولیه، بیش از آنچه واقعا هست، در یک منطقه خاص وجود دارد. در زمان سانحه، آژانس عنوان می کند که نیازهای غذایی بیشتر از مقدار موجود است تا از متهم شدن خود در خصوص کم بها دادن به میزان بحرانی که ممکن بود رخ دهد، جلوگیری کند.

حتی در بهترین شرایط داده های پایه و سیستم اطلاعاتی نمی تواند کامل باشد. جمع آوری داده های معقول و اطلاعات تقریبی، هدف بسیار واقع بینانه تری است. برای همین است که به شدت توصیه می شود نسبت به پیاده سازی سیستم های اطلاعاتی زیر در ابتدای فرایند برنامه ریزی اقدام نمایید.

ارزیابی آسیب پذیری

این ارزیابی به ویژه برای برنامه ریزی اهداف طراحی و برای ایجاد مبنایی برای جریان اطلاعات و به روز رسانی آنها مهم است. این ارزیابی ها باید با دقتی همانند دیگر پروژه های مربوط به توسعه انجام شوند. با استفاده از یک رهبر تیم که یک منطقه خاص را به خوبی می شناسد، کارشناسان بخشی سازمان ملل باید به همتایان ملی خود بپیوندند تا یک ارزیابی در مقیاسی کامل انجام دهند.

برنامه های ارتباط دادن اطلاعات

ارتباط دادن داده ها و سیستم های اطلاعاتی بین مسئولیت مرکزی آمادگی در برابر سانحه سازمان ملل و همتای دولتی این شخص برای فرایند برنامه ریزی و خود برنامه، حیاتی هستند. این واقعیت که دولت با همان پایگاه اطلاع رسانی کار می کند که مسئولیت مرکزی سازمان ملل متحد از آن استفاده می کند، سبب آرام شدن مشاجراتی که

ممکن است بوجود آید، می شود. در پیشنهادهای پروژه مربوط به برنامه آمادگی در برابر سانحه، مطمئن شوید که بودجه کافی برای تهیه تجهیزات رایانه ای، آموزش و هر چیز دیگری که دفتر همتایتان ممکن است برای حفظ اثرگذاری سیستم نیاز داشته باشد، تخصیص پیدا کرده است.

پاسخ سوال قبل

متنی که مورد نظر سوال است شامل سه اقدامی است که می تواند بخشی از پاسخ شما باشد.

بررسی مقطعی

حتی در سانحه خیز ترین کشور، عدم وجود اطلاعات، کمتر از وجود مجموعه ای از اطلاعات متناقض مشکل ساز است. اغلب سازمان های غیر دولتی در مورد مناطق خاص از ادارات دولتی بیشتر می دانند. باید روش هایی، با توافق همتایان دولتی، برای بررسی مقطعی اطلاعات با همکاری سازمان های دیگر، از جمله دیگر وزارتخانه های دولت در سطوح منطقه ای و مرکزی ایجاد شود.

فرایند ارزیابی مشترک

به عنوان بخشی از برنامه آمادگی، باید به طور رسمی توافق شود که در مواقع اضطراری، یک تیم و یا تیم هایی متشکل از نمایندگان مسئولیت مرکزی دولت، تیم مدیریت سانحه سازمان ملل متحد، مسئولیت مرکزی مشخص شده از سوی دولت و سازمان های غیر دولتی آشنا با منطقه آسیب دیده به طور مشترک اقدام به ارزیابی وضعیت نمایند.

این رویه ها باید به طور رسمی به تصویب برنامه مقابله با سانحه پیشنهادی برسد. ارزیابی مشترک می تواند دوباره کاری ها را کاهش دهد، درجه هوشیاری در خصوص آسیب ها و نیازهای ناشی از آن را بالا ببرد و اطمینان حاصل کند که تجدید نظرهای بعدی، از تاییدات ملی و بین المللی برخودار خواهند بود(زمانی که کمک خارجی مورد نیاز باشد).

تعریف ساختارهای مناسب سازمانی

انتخاب محل مناسب برای ایجاد یک پایگاه اصلی برای مسئولیت مرکزی سانحه آسان نیست. مزایا و معایبی با توجه به هر یک از گزینه های مختلف وجود دارد: در دفتر نخست وزیر، در یکی از وزارتخانه ها و یا به عنوان یک نهاد جداگانه.

از ویژگی های کلیدی برنامه آمادگی باید این باشد که اطمینان حاصل کند، وزارتخانه های صف، برای پیشنهادات برنامه آمادگی به اندازه کافی هزینه کرده اند. این بدان معنی است که منابع و مسئولیت ها باید در میان تمام کسانی که از نظر برنامه مهم پنداشته می شوند، تقسیم گردد. مسئله این نیست که عملکرد پزشکی را از وزارت بهداشت دور نمایید، بلکه منظور ارتقای توانایی آن برای پاسخدهی از طریق هماهنگی با سایر وزارتخانه هاست. این لزوما بدان معنی نیست که وزارت بهداشت، مسئول تدارکات داروهای اضطراری خواهد بود. بلکه ممکن است به این معنی باشد که مسئولیت خود را برای حصول اطمینان از تدارکات پزشکی اضطراری تصدیق نماید، که ممکن است به افزایش قدرت سازمانی آن در سطح محلی منجر شود و این سبب می شود تعهد به برنامه بیشتر شود.

سوال. در کشور شما، کدام سازمان دولتی مسئولیت مرکزی برای آمادگی در برابر سانحه را به عهده دارد؟

جواب._____

_____

_____

_____

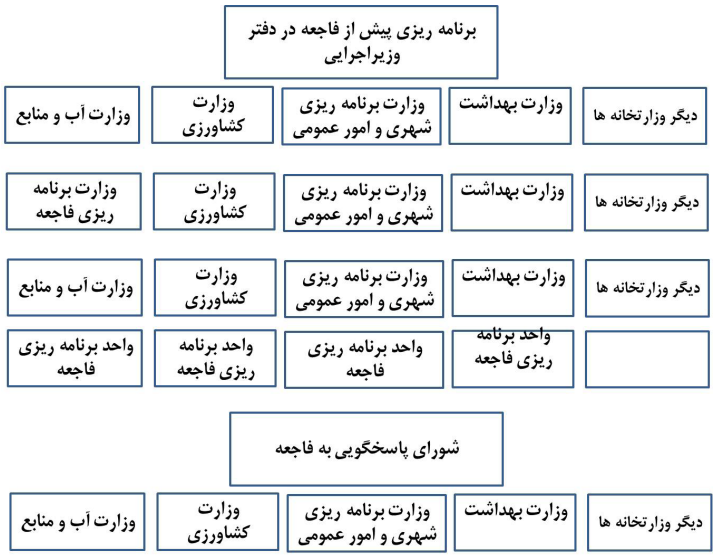

شکل ٤: گزینه هایی برای ادغام آمادگی در مقابل سانحه در درون ساختار دولت

در هنگام سانحه، مقامات مسئول باید ایده روشنی از نقش و عملکرد خود داشته باشند. این چیزی است که یک برنامه مقابله با سوانح ایجاد کرده و در تمرینات آزموده شده اند. کارایی اجرا می تواند توسط یک کمیته بین وزارتخانه ای مورد قضاوت قرار گرفته و توسط یافته های دبیرخانه پشتیبانی شود.

بهتر است یک دبیرخانه برای برقراری ارتباط با وزارتخانه ها ایجاد شود: قبل از اجرای یک برنامه (برای به روز رسانی اطلاعات، الزامات آموزشی و تمرینات) در طول دوره اجرای برنامه (برای هماهنگ ارزیابی) و پس از مرحله اول اجرای برنامه (برای فاز دوم برنامه های بهبودی و بازسازی). نقش ها و منابع در نظر گرفته شده برای سازمان های غیر دولتی به منظور آمادگی در مقابل سانحه، کاهش اثرات سانحه،

پیشگیری و اهداف امدادی باید در اطلاعات مورد نیاز کمیته بین وزارتخانه ای آمادگی در مقابل سانحه گنجانده شود. دولت نیز باید از مکانیسمی برای تعیین میزان و نوع این کمک ها توسط اهداکنندگان و سازمان های بین المللی برخودار باشد.

مهم است فرایند برنامه ریزی را به سطوح منطقه ای و محلی بکشانید. این کار می تواند از راه های مختلفی انجام می شود. پس از ایجاد یک چارچوب گسترده برای برنامه، برنامه و مسئولان مربوطه را به منظور یافتن موثر ترین راه پیاده سازی پیشنهادات در داخل محدوده قرار دهید. ابزارهای پیاده سازی برنامه باید با توجه به منابع و برای آمادگی در سطح محلی و خانواده ها صورت گیرد. سیستم های اداری متمرکز برنامه ریزی باید در حمایت از تلاشهای محلی عمل کنند، نه بالعکس.

استراتژی یا برنامه ملی آمادگی سانحه باید به تغییرات منطقه ای این امکان را دهد که با شرایط خاص در مناطق خاص متناسب باشند. این امر برای تضمین اینکه ساختار نهادی برنامه از حمایت مقامات محلی و منطقه ای برخوردار شود، ضروری است. گروه های کاری محلی برای بازنگری برنامه به صورت دوره ای ایجاد کنید و مطمئن شوید که هدف از این بررسی مورد توجه قرار می گیرد. هر جا که ممکن است، نتایج این بررسی را با به روز رسانی های طرح کلی ترکیب نمایید. نظیر چنین فعالیت هایی در خصوص گروه های کاری برای سیستم های هشدار، اقدامات تخلیه، بهداشت و یا ارزیابی های تغذیه ای ضروری است.

مطمئن شوید که تمرینات برنامه سانحه نه تنها در سطح مرکزی، بلکه در تعامل با سطوح مرکزی، منطقه ای و محلی انجام شده باشد. در این برنامه، انواع پاسخدهی به سانحه که نیاز به تایید دولت مرکزی دارند یا ندارند را مشخص کنید.

این توصیه ها را در نظر بگیرید

این بخش شامل برخی هشدارها در خصوص ساختار سازمانی مناسب برای برنامه آمادگی سانحه است.

* یک آژانس دیگر به روش دبیرخانه تیم مدیریت سانحه سازمان ملل متحد اطلاعات را کسب نماید. مطمئن شوید که یک سیستم تثبیت شده و موثر برای انتشار اطلاعات وجود دارد.

* مطمئن شوید که نمایندگان آژانس به طور منظم در جریان آنچه در مورد برنامه آمادگی اتفاق می افتد قرار دارند. آژانس مربوطه را برای شرکت در فرایند برنامه ریزی تشویق کنید.

* مطمئن شوید که هر برنامه ملی آمادگی در برابر سانحه به طور کامل تخصص های خاص آژانس های سازمان ملل متحد را به رسمیت می شناسد.

* ببینید که هیچ تصمیم گیری خاصی در مورد تخصص مربوط به یک آژانس، بدون حضور نماینده آن صورت نگیرد. در صورتی که این کار غیر ممکن است، مطمئن شوید که آژانس مورد بحث در این خصوص توجیه خواهد شد.

پاسخ سوال قبل

برای کمک در تعریف آژانس های دولتی به شکل ۴ رجوع کنید.

* تصور نکنید که آنچه در برنامه نوشته شده است همان است که هر آژانس به صورت فردی ممکن است دنبال کند. قبل از اجرای هر مرحله، مانند انجام ماموریت های ارزیابی مشترک، لازم است تعهدات

خاص را مجددا چک کنید.

* ببینید که چگونه منافع آژانس خاصی ممکن است در چارچوب آمادگی سانحه پیشنهادی توسعه پیدا کند. به عنوان مثال آیا صندوق کودکان سازمان ملل متحد می تواند، تحت فرمان خود نقش فعال تری در زمینه آمادگی بهداشت داشته باشد؟

همکاری فوری سازمان های غیر دولتی را نپذیرید. اغلب درجه ای از نگرانی بر روابط بین سازمان های غیر دولتی و دولت و بین سازمان های غیر دولتی و سیستم سازمان ملل متحد سایه افکنده است. با این حال، سازمان های غیر دولتی می توانند جزء مهمی از برنامه ملی آمادگی در مقابل سانحه باشند. اینکه، سازمان های غیر دولتی کجا مایل و قادر به همکاری در برنامه هستند، باید در آن گنجانده شود.

چند هشدار در خصوص نقش سازمان های غیر دولتی در برنامه آمادگی در برابر سانحه عبارتند از:

از دیکته کردن اجتناب کنید. سازمان های غیر دولتی کارا به طور معمول توسط افراد با تجربه عملیاتی تشکیل شده اند. این افراد اغلب تجاربی مردمی در خصوص عملیات امداد رسانی دارند. آنها می دانند که چگونه کارشان را انجام دهند لذا به یاد داشته باشید که مبادلات برابر انجام دهید.

تجارب را به اشتراک بگذارید. ببینید که آیا انجمنی از سازمان های غیر دولتی وجود دارد که در آن فعالیت های مربوط به آمادگی سانحه سازمان ملل متحد مورد بحث قرار گرفته باشد. برگزاری کارگاه های آموزشی ویژه در مورد مسائل خاص فنی برای اعضای سازمان های غیر دولتی، در مورد موضوعاتی مانند تدارکات اضطراری را در نظر بگیرید. تبادل اطلاعات. یکی از پاسخ های متداول سازمان های غیر دولتی در

زمان بحث و گفتگو در جمع آوری اطلاعات سازمان ملل این است که این یک فرآیند یک طرفه است. سازمان ملل متحد اطلاعات را می گیرد ولی در عوض سازمان های غیر دولتی هیچ چیزی نصیبشان نمی شود. سازمان ملل متحد و کارکنان دولتی بطور قابل توجهی از بینش و اطلاعات ارائه شده توسط سازمان های غیر دولتی بهره مند می شوند. بنابراین، تبادل اطلاعات باید بیشتر گسترش یابد. درب دبیرخانه تیم مدیریت سانحه باید به روی سازمان های غیر دولتی باز شود.

سازمان های غیر دولتی را در فعالیت های آمادگی در برابر سانحه دخالت دهید. دولت ممکن است از این فرصت برای همکاری با سازمان های غیر دولتی موافقت و حتی استقبال نماید. با این حال، مطمئن شوید، اشتیاق دولت برای دخالت سازمان های غیر دولتی در برنامه آمادگی اقدام سبب تحمیل فعالیت ها به سازمان های غیر دولتی نشود. هم دولت و هم سازمان های غیر دولتی باید اطمینان حاصل کنند که برنامه هایشان آسیب نمی بیند.

توصیه های مرتبط با اهداکنندگان در اجرای برنامه عبارتند از:

مطمئن شوید که اهدا کنندگان مطلع هستند. در آمادگی سانحه، یک مسئولیت مرکزی رسمی که از سوی دولت تعیین شده، وجود خواهد داشت که بر کمک های امداد رسانی وارد شده به کشور نظارت خواهد داشت. با این حال، این اطلاعات ممکن است دریافت نشده باشد. در مواقع اضطراری تیم مدیریت سانحه سازمان ملل متحد باید به طور منظم با اهداکنندگان دیدار داشته باشد تا مطمئن شود که آنها می دانند که چه چیزی مورد نیاز است، چه چیزی وارد شده است و وضعیت بنادر، فرودگاه ها و دیگر لینک های توزیعی چگونه است.

جلساتی برای آمادگی سانحه برگزار کنید. حتی قبل از ارائه کمک اهدا کنندگان، مطمئن شوید آنها در مورد روش های مندرج در برنامه آمادگی در برابر سانحه مطلع هستند، در مورد اینکه ارزیابی چگونه انجام خواهد شد و تجدید نظرهای بعدی چگونه خواهد بود. مطمئن شوید که اهدا کنندگان می دانند که طبق برنامه آمادگی در برابر سانحه؛ کمک های امدادی چگونه تحویل داده می شود.

نمونه موردی

آمادگی و کاهش خطر قحطی- برنامه ۱۹۸۷ هند [۱]

هند بین عرض ۳ و ۸ درجه شمالی و طول جغرافیایی ۸۸ و ۹۷ درجه شرقی واقع شده و مدار استوایی از وسط کشور عبورمی کند. شصت و هشت دهم درصد مساحت این کشور بارش کمتر از ۱۱۲۵ میلی متر در سال دریافت می کند، که موجود محدودیت پتانسیل کشاورزی حتی در سال های نرمال می گردد. مقدار بسیاری از باران (۷۳%) در فصل باران های موسمی از ژوئن تا آخر سپتامبر اتفاق می افتد.

خشکسالی سال ۱۹۸۷

کاهش طولانی مدت میزان بارندگی موسمی در غرب هند موجب خشکسالی شد، به شدت تولیدات کشاورزی را تحت تاثیر قرار داد و منجر به چهارمین خشکسالی جدی قرن شد. محصولات در منطقه ای به وسعت ۵۹ میلیون هکتار که در بیش از ۲۶۷ منطقه و ۲۲ ایالت گسترش آسیب دیدند. از ۲۸۵ میلیون نفر تحت تاثیر خشکسالی، نزدیک به ۹۲ میلیون نفر متعلق به گروه های آسیب پذیر از جمله کشاورزان عادی و کارگران کشاورزی بودند. بدترین خشکسالی پیشین در سال ۱۹۶۵ رخ

۱ -Source: B. Narisimhan, Management of Drought: An Indian Approach in 1987, Department of Agriculture and Cooperation, Ministry of Agriculture, New Delhi.

داد، زمانی که هند مجبور به واردات غله برای کاهش اثرات قحطی شد.

پاسخ سازمانی: در اواسط ماه جولای سال ۱۹۸۷، زمانی که به نظر می رسید خشکسالی به احتمال زیاد به تاثیر جدی بر کشاورزی منجر خواهد شد، دولت هند به جای انتظار کشیدن برای درخواست کمک، ابتکار عمل را برای کاهش اثرات بدست گرفت.

کمیته ای از دبیرخانه ها در خصوص خشکسالی تشکیل شد و برنامه عملیاتی تهیه شد. این برنامه شامل موارد زیر بود:

- تهیه بودجه آب به منظور بهینه سازی استفاده از مخازن و منابع آب زیر زمینی
- برنامه احتمالی برای به حداقل رساندن کاهش میزان محصولات
- ارائه آب آشامیدنی به جمعیت آسیب دیده
- تقویت سیستم تحویل مواد غذایی
- اقدامات بهداشت عمومی از جمله ارائه تغذیه تکمیلی برای کودکان آسیب پذیر
- فراهم کردن علوفه احتیاطی و مواد مغذی کافی برای دام ها.
- اجرای برنامه های امداد خشکسالی تقریبا به صورت روزانه تحت نظارت گروه مدیریت بحران تحت نظر کمیسیون مرکزی امداد صورت گرفت. کمیته امداد رسانی در سطح ایالتی به کارگردانی اجرای پروژه ها و هماهنگ سازی دپارتمان های مربوطه پرداخت.

کشاورزی: برای بهبود چشم انداز کشاورزی در مناطق تحت تاثیر خشکالی و کاهش تلفات محصول اقدامات زیر انجام شد. در سال ۱۹۸۷ محصول برداشت شده تنها ۳,۵ درصد کمتر از سال گذشته بود:

۱. بذر گندم برای برداشت ربیع(فصل محصولات زمستانی) در بیهار، جامو و کشمیر به موقع تامین شد.
۲. اخذ اعتبار از طریق انعطاف پذیر ساختن اهدای وام بانک ملی

برای کشاورزی و توسعه روستایی تسهیل شد.
۳. شرکت برق روستایی اقدام به نصب ۱۵۰هزار پمپ آب نمود.
۴. تولید انرژی برای نیروگاه های محلی افزایش یافت و عرضه بدون وقفه برق برای ۸-۱۰ ساعت در روز برای بخش کشاورزی میسر شد. سوخت های دیگری نیز عرضه شد.
۵. کیت هایی برای تولید سبزیجات تامین شد.

ایجاد اشتغال: فوری ترین تاثیر خشکسالی بر درآمد خانواده های روستایی بود. ارائه فرصت های شغلی به افراد به یک اولویت اصلی تبدیل شد. به این ترتیب، ۵۲% کمک های امدادی مربوط به خشکسالی به استخدام افراد و به طور عمده در مشاغل مربوط به کاهش اثرات خشکسالی اختصاص یافت. بخشی از دستمزد به عنوان مکمل رژیم غذایی خانواده های کارگران به صورت غله، پرداخت شد.

تلاش ها به سمت ساخت استخر، میدان، کانال و جاده ها و همچنین حفاظت از خاک و برداشت آب هدایت شد. به منظور بهبود آینده تولید محصولات کشاورزی، دولت ۵۴ پروژه های آبیاری اصلی در ۱۴ منطقه دچار خشکسالی راه اندازی نمود تا امکان آبیاری اضافی ۱۳۳,۰۰۰ هکتار زمین را در ایالت های مبتلا به حادثه فراهم سازد.

کمپین اطلاعاتی: یک کمپین گسترده اطلاعاتی با همکاری مطبوعات مختلف، وزارتخانه های اطلاعاتی و سازمان های رادیویی، برای ایجاد آگاهی عمومی در خصوص تاثیر خشکسالی و اقدامات امدادی انجام شده، شکل گرفت. برنامه های ویژه ای نیز برای آگاهی از کاهش اثرات خشکسالی پخش شد. به کمک داوطلبان، گام های عملیاتی برای کمک به برنامه های امداد رسانی انجام گرفت. برای مثال، داوطلبان علوفه و آب آشامیدنی را در مناطق متاثر از سانحه توزیع نمودند.

تقویت مکانیسم های سازمانی: با توجه به شدت خشکسالی سال ۱۹۸۷، ایالات تحت تاثیر خشکسالی به دنبال کمک های مالی از دولت مرکزی

برای مقابله با اثرات سانحه بودند. تصمیم گیری در مورد استفاده از از بودجه در زمانی بین ۳۰ و ۴۵ روز صورت گرفت.

یکی از پیامد های خشکسالی، این بود که یک صندوق امداد سانحه[۱] برای هر ایالت تاسیس شد. ایالات بودجه لازم را برای برآورده کردن نیازهای فوری برای امداد رسانی و بازسازی و نوسازی پس از سانحه دریافت خواهند داشت. بودجه استفاده نشده در هر سال به سال بعد منتقل شده و به مدت پنج سال پس از دریافت وجوه در دسترس منابع توسعه باقی می ماند.

چشم اندازهای حاصل شده

۱. تجربه هند شهادت می دهد که فرموله کردن سیاست های توسعه و آمادگی برای مقابله با سانحه طبیعی قابل پیش بینی، اثربخش هستند. مقایسه خشکسالی سال های ۱۹۶۵ و ۱۹۸۷ نشان می دهد که ورودی های ناشی از توسعه در سال های کمک موقت برای اجتناب از فقر مطلق در سال ۱۹۸۷ و در سال ۱۹۶۵ رخ داده است. با وجود این، واقعیت این است که خشکسالی ۱۹۸۷ شدیدتر بود و به میزان دو برابر تعداد مردم و نواحی را تحت تاثیر قرار داد. ورودی های توسعه عبارتند از: سیستم های هشدار دهی، چارچوب های روشن سیاستی و مکانیسم سازمانی برای اداره برنامه های امدادی، سیستم اثر بخش تحویل مواد غذایی، بسیج جامعه، اقدامات نوآورانه توسط سازمان های عملیاتی و پیشرفت در بخش کشاورزی، آبیاری و امنیت غذایی.

۲. وقتی انجام اقدامات امدادی اجتناب ناپذیر به نظر می رسند، منابع کافی برای اطمینان از پاسخدهی به موقع، باید از طریق برنامه ریزی در سطح عملیاتی مورد توجه قرار گیرد. با توجه به منابع برنامه ریزی

---

۱ -CRF

شده کنونی، در سطح ایالتی از طریق صندوق امداد سانحه، پاسخدهی باید سریع تر و موثرتر صورت گیرد.

۳. ایجاد اشتغال در یک دوره خشکسالی وسیله ای اساسی برای ایجاد درآمد و قدرت خرید به بخشی از جامعه که وسایل امرار معاش خود را از دست داده اند می باشد. با این حال، ماهیت در حال تغییر محیط اقتصادی یک جامعه، ارزیابی وضعیت نیازهای اشتغال مناطق مختلف را پیچیده تر می کند. بخشی از جمعیت روستایی با توجه به توسعه اقتصادی و شاید وقوع خشکسالی وابستگی خود را از درآمد کشاورزی به راه های دیگر درآمدزایی تغییر دادند.

تولید مهارت برای جمعیت های در معرض خشکسالی، از طریق مشارکت در فعالیت های ملی توسعه مانند سواد آموزی به بزرگسالان و برنامه های آگاهی رسانی اجتماعی، نیازمند کمک به گروه های آسیب پذیر برای تغییر شغل به مشاغل جدید به عنوان منبع درآمدی برای توسعه اقتصادی است.

۱. تجربه سال ۱۹۸۷ اهمیت انتشار اطلاعات مربوط به خشکسالی و اقدامات امدادی را برجسته تر نمود. رضایت عمومی نسبت به اقدامات امدادی تا حد زیادی بستگی به درک کیفی و کمی پاسخگویی دولت دارد. همچنین نهاده های غیر دولتی و استفاده از داوطلبان برای پیاده سازی و نظارت بر عملیات امدادی را روشن نمود. لذا ضروری است تا مکانیسم هایی برای تسهیل بکارگیری این ورودی ها نهادینه شود.

خلاصه

هنگام معرفی استراتژی یا برنامه های آمادگی سانحه مهم است که مقامات دولتی را نسبت به محاسن آمادگی در مقابل سانحه حساس کنید: یک برنامه موثر آمادگی در برابر سانحه به حفاظت توسعه کمک خواهد نمود، روش های کاهش سانحه را معرفی می کند، زیرساخت های محلی را تقویت کرده و منجر به اعمال فشار بر روی اهدا کنندگان کمک ها می شود.

به منظور تهیه یک برنامه موثر آمادگی در برابر سانحه مهم است که یک پایگاه اطلاعاتی قابل اعتماد ایجاد کنید. سیستم های اطلاعاتی زیر به شدت توصیه می شود: ارزیابی آسیب پذیری، برنامه های اطلاعاتی مشترک (بین سازمان ملل متحد و نمایندگان دولت)، مکانیسم بررسی متقابل به منظور مرتب کردن داده های ضد و نقیضی که ممکن است وجود داشته باشند و فرآیندهای مشترک ارزیابی (با دولت، سازمان ملل متحد، سازمان های غیر دولتی و شبکه های محلی) به منظور کاهش دوباره کاری، ارتقای میزان آگاهی در مورد آسیب ها و نیازها و حصول اطمینان از تایید هر گونه تجدید نظر صورت گرفته در میزان کمک ها به صورت مشترک.

همچنین ضروری است ساختار سازمانی مناسبی تعریف شود که مسئول طراحی برنامه، تمرین، اجرا و ارزیابی باشد. نقش ها و وظایف مقامات مسئول باید شناخته شده باشد. برنامه هایی برای هماهنگ کردن تلاش های همه وزارتخانه های مشخص شده و روش هایی که شامل سازمان های غیر دولتی باشند مورد نیاز است. باید مکانیسم هایی برای تعیین مقدار و نوع کمک هایی که لازم است فراهم شوند، ایجاد گردد. مهم این است که در همه مراحل فرایند برنامه ریزی آمادگی برای سانحه، همکاری های منطقه ای و محلی صورت پذیرد. این امر مستلزم

تغییرات و انعطاف پذیری در استراتژی برنامه ریزی به منظور توافق در خصوص شرایط خاص مناطق مورد نظر است.

تلفیق همه موارد

در این کتابچه وسعت و دامنه آمادگی در برابر سانحه مورد بررسی قرار گرفت. ضمیمه ۱ را می توان به عنوان ابزاری استفاده نمود که نه تنها به بررسی موضوع کمک می کند، بلکه همچنین می تواند برای کمک به درک ساختار یک برنامه آمادگی مفید باشد. یک تمرین مفید این است هر آیتم چک لیست را از حیث اینکه آیا این اطلاعات در کشور شما وجود دارد یا خیر و جایی که می توان آن را به دست آورد مورد بررسی قرار دهید. اگر این اطلاعات در دسترس نیست و یا وجود ندارد، پر کردن این شکاف گام مهمی در پیاده سازی آمادگی در مقابل سانحه خواهد بود.

ضمیمه ۱

چک لیست اطلاعات پایه مورد نیاز تیم مدیریت سانحه سازمان ملل متحد

این چک لیست گاهی به اطلاعات «تماس» با یک فرد، آژانس یا سازمان اشاره می کند. برای صحت اطلاعات خود، این موارد را باید داشته باشید:

- نام
- آدرس دفتر و شماره تلفن، فکس و تلفکس
- آدرس منزل و شماره تلفن
- آدرس پست الکترونیک، اگر آن فرد یا سازمان از آن برخوردار است.

شما باید این اطلاعات را برای اعضای جانشین یا معاونان هم داشته باشید.

نیمرخ سانحه در یک کشور

- تاریخچه و بزرگی انواعی فجایعی که در نواحی مختلف، بر روی جمعیت و اقتصاد تاثیر گذارند.
- انواع کمک های اضطراری و پس از سانحه که در گذشته توسط منابع گوناگون فراهم شده اند. کارایی کمک های داده شده به مسایل خاص و درس هایی که در این مورد آموخته شده است.
- انواع نیازهایی که در شرایط و نواحی خاص انتظار می رود به وجود آیند و انواع کمک هایی که مورد نیاز به نظر می رسند.

سیاست های ملی، اهداف و استانداردها

- سیاست های مربوط به تقاضا، موافقت و استفاده از کمک های بین المللی شامل حضور افراد خارجی.
- قدرتی که نهادهای محلی را نمایندگی می کند و نقش های محتمل برای سازمان های غیر دولتی ملی و آژانس های کمک رسانی خارجی.
- سیاست های مربوط به (حالت و چگونگی) واکسیناسیون، پیش گیری از توزیع نامناسب دارو، مراقبت از کودکان بی سرپرست و حفظ دارایی ها.
- سیاست ها و معیارهایی برای توزیع هر نوع کمک امدادی، که مجانی، عمده فروشی و یا نقدی ارائه می شوند؛ اگر لازم باشد تفاوتی میان گروه های مختلف مردم به وجود آید.
- اهداف ویژه و استاندارد برای سهمیه های غذایی و آبی که باید ایجاد شوند و توزیع تجهیزات پناهگاهی و تامین مواد خانگی.

- مشخص نمودن انواع غذاها و دیگر کالاها که مناسب و قابل پذیرش هستند و آنهایی که قابل پذیریش نیستند.
- تعیین کلی انواع منابع انرژی مورد نیاز به طور معمول برای وسایل نقلیه (دیزل یا بنزین) و پمپ های ژنراتور (دیزل یا الکتریکی).
- اولویت های کلی برای راه اندازی مجدد زیرساخت ها و خدمات.
- سیاست ها و تمهیدات برای واردات کالاهای امدادی اضطراری نظیر چشم پوشی از هزینه های گمرکی و مالیاتی یا بازرسی پروازهای امداد رسانی.

ساختارهای دولت برای هشدار دهی و پاسخ اضطراری

- اطلاعات تماس مربوط به پاسخگویی برای پیش بینی و هشداردهی کلیه خطرات ملی.
- اطلاعات تماس اعضای دولت (و معاونان) که به طور معمول مسئول مدیریت امداد در شرایط اضطراری و عملیات کمک رسانی پس از سانحه در سطح مرکزی هستند. اطلاعات تماس افراد در سطح وزارتخانه ها.
- آدرس، شماره تلفن، فکس، تلکس مربوط به هر مرکز هماهنگ کننده سانحه در سطح ملی، و نحوه و چگونگی دسترسی سازمان های خارجی به آن در طول دوره شرایط اضطراری.
- روش های تعیین شده (در سطح ملی و محلی) برای ارزیابی تلفات، نیازها و منابع، پس از بروز اثرات یک سانحه.
- اطلاعات تماس در مرکز مدیریت بحران ملی یا بخش های وزارتخانه ای پاسخگو برای مدیریت و اطمینان از:

✔ هماهنگ سازی و ارتباط با نهادهای بین المللی (سیستم سازمان ملل، سفارتخانه ها و سازمان های غیر دولتی)
✔ عملیات جستجو و نجات
✔ بررسی و ارزیابی پس از سانحه
✔ عرضه کمک های غدایی، در مناطق نیازمند
✔ اقدامات پزشکی و پیشگیری بهداشتی
✔ عرضه آب
✔ بهسازی محیط
✔ پناهگاه اضطراری و دیگر کمک های امدادی
✔ ارتباطات
✔ خدمات لجستیکی (حمل و نقل، انبار و مدیریت)
✔ امنیت

- نقش نیروهای نظامی ملی و ارتباط میان قدرت های مدنی و نظامی در

هدایت عملیات.

دیگر سازمان های امدادی ملی و خارجی

- اطلاعات تماس سفارتخانه های اصلی و آژانس های اهداکننده، سهم بالقوه دولت ها و سازمان هایشان برای عملیات کمک رسانی پس از سانحه و منابعی که می توانند سریعا تامین کنند.
- اطلاعات تماس صلیب سرخ/ هلال احمر و سازمان های غیر دولتی اصلی، سهم بالقوه آنها برای برای عملیات کمک رسانی در مواقع اضطراری و پس از سانحه و منابعی(انسانی، مواد و کمک های مالی) که می توانند سریعا تامین کنند.

داده های پایه برای هر منطقه در معرض خطر سانحه

- اطلاعات جمعیت نگارانه: محل، اندازه و ویژگی های اقتصادی-اجتماعی جوامع، شامل میانگین بعد خانوار، منابع و سطح درآمد و الگوهای سنتی مهاجرت فصلی.
- ساختارهای رهبری رسمی و غیر رسمی، ملاحظات اجتماعی و مذهبی ویژه، فرایند سنتی حمایت جامعه در سانحه و هر نوع منع مذهبی.
- شرایط کلی اقلیمی نظیر دمای روز و شب در زمان های مختلف سال.
- عادات غذایی محلی نظیر مصرف شیر در گروه های مختلف اجتماعی.
- وضعیت نرمال تغذیه کودکان شامل متغیرهای فصلی معمول.
- بیماری های بومی منطقه شامل الگوی غالب مرگ و میر و ناخوشی.
- منابع معمول آب: منابع و روشهای استخراج، تصفیه و توزیع.
- سیستم های عرضه و تولید محلی مواد غذایی: انواع، چرخه های تولیدات فصلی و محصولات عمده و باغ های کوچک، و میانگین سهم آنها در شرایط سانحه .
- خدمات رسانی (رسمی و غیر رسمی)، بهداشت، آموزش، توسعه روستایی، کارهای عمومی و رفاه اجتماعی. این باید شامل محل و ماهیت ویژه خدمات فراهم شده و پرسنل استخدام شده آنها باشد.
- پوشش و شرایط عمومی زیرساخت ها، شامل جاده ها، ارتباطات از راه دور و جریان برق.

منابع مادی و انسانی

منابع شامل جریانات و خدمات فراهم شده هستند که می توانند در شرایط اضطراری و پس از سانحه در کشور برای انجام عملیات

امداد، بسیج شوند. مراجع بالقوه شامل اعضای دولت، شرکت های تجاری (محلی یا در مجاورت کشور) سازمان های غیر دولتی و دیگر سازمان های کمک رسانی و پروژه های توسعه است که در مجاورت منطقه در خطر عمل می کنند.

مراقبت های پزشکی/بهداشتی [۱]

- بیمارستان ها، کلینیک ها و دیگر تسهیلات بهداشتی: تعداد تخت خواب، آمبولانس، تجهیزات ویژه، تعداد پزشکان آموزش دیده، پرستاران و کمک های پرستاری، اطلاعات تماس مربوط به همه این موارد.
- سهم و مراجع خدمات درمانی: نام، نشانی و شماره تلفن، فکس و تلکس تمام فروشگاه های تجهیزات درمانی، کارگاه های تولیدی و لابراتوارهایی که سرم و واکسن تولید می کنند.

عرضه مواد غذایی

- محل، ظرفیت و میزان سهم معمول در فروشگاه های مواد غذایی، شماره تلفن، فکس و تلکس فروشگاه ها و مراکز تامین غذای دولتی، عمده فروشی ها و اهداکنندگان کمک های غذایی.
- جزییات میزان مواد غذایی موجود و برنامه های توزیع آن (شامل برنامه عملیاتی برای غذا)، ساختار سازمان هایشان، روش ها و ظرفیت پاسخگویی به نیازها در شرایط اضطراری.

تغذیه و اپیدمیولوژی [۲]

- طبیعت، محل و ظرفیت فعالیت های تغذیه توانبخشی (غذا دهی درمانی)، ساختار سازمانی آنها، روش ها و ظرفیت آنها برای رفع نیازها در شرایط اضطراری.
- حدود و اعتبار ارزیابی وضعیت تغذیه یا برنامه های نظارت بر آن در منابع کشوری متخصصان تغذیه (با تخصص مرتبط با تغذیه).
- محل و ظرفیت نظارت اپیدمولوژیکی و ارزیابی تخصص های مرتبط با برنامه های مناسب کنترل بیماریها.

جریان آب، بهداشت و بهسازی محیط

- نام، آدرس، شماره تلفن، تلکس تولیدکنندگان، عمده فروشان و خرده فروشان برای موارد زیر، شامل محل و میزان موجودی طبق فهرست:

۱ - این اطلاعات باید توسط سازمان بهداشت جهانی تایید شده باشند و در متن نمیرخ آمادگی که توسط اداره مرکزی سازمان بهداشت جهانی منتشر شده اند قرار داشته باشد.

۲ -ابعاد تغذیه، ممکن است پس از بلایای طبیعی به عنوان یک اولویت مطرح نباشند ولی در تمام موقعیت های اضطراری حساس تلقی شده و ابعاد گسترده ای دارند، خصوصا در مورد خشکسالی، قحطی و تمام مواردی که به بی خانمانی افراد منجر می گردد.

✔ پمپ های آب، تانکرها، لوله ها و اتصالات
✔ تانکرهای بین راهی برای اجاره یا خرید
✔ آهک یا دیگر مواد شیمیایی برای گندزدایی
✔ صابون سخت، پاک کننده ها و گند زداها
✔ موادی برای احداث توالت موقت
✔ مواد و اقدامات لازم برای کنترل مسیر عملیات
✔ مقدار این مواد که به طور معمول از سوی دولت برای مناطق خاص تامین می شود.

- دسترسی به تجهیزات متحرک تصفیه آب و ژانراتور از طریق قراردادهای تجاری یا نظامی.
- منابع پرسنل آموزش دیده و ابزارهایی برای تعمیرات سریع یا از نو ساختن یا راه اندازی مجدد.

پناهگاه اضطراری و تجهیزات امدادی

- نام، آدرس، شماره تلفن، تلکس تولیدکنندگان، عمده فروشان و خرده فروشان برای موارد زیر، شامل محل و میزان موجودی طبق فهرست:

✔ چادرهای ضخیم، کرباس، ورق های پلی اتیلن ضخیم
✔ ورق های موج دار برای بام، الوار و سیمان
✔ ظروف آشپزی و دیگر ظروف (طبق اندازه خانوار و اندازه سازمان برای آشپزخانه های مشترک)
✔ مقدار این مواد که به طور معمول از سوی دولت برای مناطق خاص تامین می شود.

تجهیزات ساختمانی

- نام، آدرس، شماره تلفن، پیمانکاران ساختمانی و راه سازی، شامل دسترسی تقریبی به بولدوزر، گریدر، بیل مکانیکی و جرثقیل ها، جک های هیدرولیکی، ژنراتورهای متحرک و پمپ های آنها.
- نقاط تماس با منابع دولتی برای همان تجهیزات، برای مثال در وزارت دفاع و امور عمومی.

ارتباطات

- اطلاعات تماس با مقامات مسئول برای ایجاد خدمات ارتباط از راه دور، شامل تعمیر سیستم عادی یا راه اندازی شبکه های موقتی رادیو برای هرجا که لازم باشد.
- سیاست هایی برای استفاده از تجهیزات ارتباطی تیم های بین المللی و سازمان های کمک رسانی.

سیستم های لجستیکی و تسهیلات

ملاحظات لجستیکی شامل جزییات شبکه های حمل و نقل در شرایط عادی و ظرفیت آنها به سمت و داخل نواحی مستعد سانحه و دانش برخورد با مشکلات لجستیکی نظیر مواجهه با تغییرات زیر در شرایط سانحه:

- جاده ها

✔ کپی هایی از بهترین نقشه های موجود تهیه کنید.

✔ جاده های ارتباطی اصلی و شبکه های جایگزین را تشخیص دهید.

✔ محدودیت های بالقوه برای خودروهای سنگین (نظیر ظرفیت محدود برای عبور از پل ها و ظرفیت عبور) را مشخص کنید.

- ظرفیت عبور خودروهای سنگین

✔ ناوگان دولتی: تعداد و شرایط خودروها بر اساس انواع مشخص شده و ظرفیت آنها در سازمان های مختلف و مکان های متفاوت که می توانند برای حمل و نقل تجهیزات امدادی به کار روند.

✔ ظرفیت تجاری: تماس با شرکت های حمل و نقل خصوصی برای عملیات در مناطق آسیب دیده، شامل جزییات ناوگان آنها، مکان دفتر آنها، ذکر تجهیزات و نرخ معمول آنها.

- راه آهن

✔ سنجش مسیر، ظرفیت واگن ها و هر چیز مرتبط با محدودیت بارگیری در خطوط مختلف.

✔ ظرفیت حمل و نقل روزانه در خطوط مختلف و تعداد لوکوموتیو ها و واگن هایی که در هر فصل در دسترس هستند.

✔ قابلیت اتکا و محدودیت راه آهن، شامل هر ابزار ممکن برای ارتقای عملکرد.

- بنادر دریایی و رودخانه ای

✔ عمق بندرگاه، طول اسکله، تجهیزات مدیریت محموله.

✔ ظرفیت تخلیه بار روزانه و الگوهای ورود و خروج فصلی.

✔ اندازه ناحیه انبارهای سر پوشیده و باز و مقدار معمول دسترسی به آنها در فصول مختلف.

✔ ظرفیت خروج عادی: جاده ها و راه آهن.

- ناوگان ساحلی و رودخانه ای

✔ ناوگان دولتی: تعداد و شرایط قایق ها، یدک کش ها و کرجی ها (برحسب نوع و ظرفیت) در مکان های مختلفی که ممکن است برای عملیات امداد یا حمل و نقل تجهیزات امدادی در دسترس باشند.

✔ ظرفیت تجاری: تماس با شرکت های

حمل ونقل خصوصی برای عملیات در مناطق آسیب دیده، شامل جزییات ناوگان آنها، مکان دفتر آنها، ذکر تجهیزات و نرخ معمول آنها.

- فرودگاه ها و باندهای فرود

✔ مکان دقیق و طول، عرض، سطح و طبقه بندی بارگیری و تخلیه برای مناطق آسیب دیده.

✔ بزرگترین هواپیماهای در دسترس برای عملیات.

✔ دسترسی سوخت (نفت و سوخت جت).

✔ کمک های ناوبری و فرود و ساعات باز برای پرواز.

✔ مدیریت محموله، تجهیزات و ظرفیت انبار

- هواپیما و حمل ونقل هوایی

✔ دولت: تعداد، نوع هواپیما و هلی کوپترها که احتمال می رود برای حمل پرسنل و تجهیزات امدادی در دسترس باشند، هزینه تقریبی عملیات توسط هواپیماها و هلی کوپترهای نظامی و دولتی.

✔ ایرلاین های ملی و دیگر شرکت ها: تعداد، نوع هواپیما و هلی کوپترهایی که احتمال می رود برای حمل پرسنل و تجهیزات امدادی در دسترس باشند، هزینه تقریبی برای هر پرواز.

- ذخیره سازی و اداره

✔ انبارهای دولتی: مکان، اندازه و نوع ذخیره ها در نواحی مختلف که ممکن است برای کمک های امدادی در دسترس باشد، شرایط عمومی انبارها، سطح امنیت، دسترسی به راه و راه آهن، دسترسی به تخت های حمل بار، ارابه دستی، جراثقال چنگک دار و تکافوی سیستم اداری و ثبت و ضبط آنها.

✔ انبارهای خصوصی: نظیر آنچه در بالا ذکر شد که قابل درخواست یا اجاره کردن باشند.

- تامین سوخت (گازوئیل و بنزین)

✔ مکان، ظرفیت و میزان سهم دولت و بخش تجاری در خصوص مخازن موجود برای ذخیره سازی سوخت و تمهیداتی که با آنها بتوان سوخت را از مخازن استحصال نمود.

ضمیمه ۲

علامت های اختصاری

DHA	Department of Humanitarian Affairs	بخش اقدامات انساندوستانه
DMTP	Disaster Management Training Programme	برنامه آموزشی مدیریت سانحه
FAO	Food and Agriculture Organization	سازمان خواربار جهانی
NGO	Non-Governmental Organization	سازمان غیر دولتی
UNDP	United Nations Development Programme	برنامه توسعه سازمان ملل متحد
UN-DMT	United Nations Disaster Management Team	تیم مدیریت سانحه سازمان ملل متحد
UNDRO	United Nations Disaster Relief	سازمان امداد رسانی در سانحه سازمان ملل متحد (که اکنون در DHA- Geneva قرار دارد)

UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees	کمیساریای عالی سازمان ملل برای پناهندگان
UNICEF	United Nations Children's Fund	صندوق کودکان سازمان ملل متحد
WFP	World Food Programme	برنامه جهانی غذا
WHO	World Health Organization	سازمان بهداشت جهانی

ضمیمه ۳

برای مطالعه بیشتر:

Brown, Barbara. Disaster Preparedness and the United Nations: Advance Planning for Disaster Relief. New York: Pergamon Press, 1979.

Carter, Nick. Disaster Management: A Disaster Manager's Handbook. Manila: Asian Development Bank, 1991.

Cuny, Fred. Disaster and Development. Oxford: Oxford University Press, 1983.

Jones, J.T. Disaster Planning and Preparedness towards the Year 2000: The Importance of the Local Community Needs. Geneva: World Health Organization, 1988.

Organization of America States. Primer on Natural Hazard Management in Integrated Regional Development Planning. Washington D C: Organization of American States, 1991.

Thompson, Paul. Disaster Preparedness. Madison: Disaster Management Center, 1987.

UNDRO. Disaster Prevention and Mitigation. Vol. 11, Preparedness Aspects. New York: United Nations, 1984.

United Nations Environment Programme. Awareness and Preparedness for Emergencies at the Local Level: A Process for Responding to Technological Accidents. Geneva: United Nations Environment Programme, 1988.

World Health Organization. Emergency Preparedness and Response. Geneva: World Health Organization.

Disaster Preparedness

2nd Edition

Module prepared by: Randolph Kent

DHA

Disaster Management Training Programme 1994

Disaster Preparedness

Module prepared by : Randolph kent

Translated by : Mahdi bornafar

شابک : ۶-۵۶-۷۰۹۳-۶۰۰-۹۷۸

9 786007 093566

قیمت ۷۰۰۰ تومان

انتشارات بهتا پژوهش

www.behtanashr.ir

info@behtanashr.ir

تولید: ۰۹۱۳-۰۰۰-۲۵۰۱

فروش: ۰۹۱۳-۰۰۰-۲۵۰۲

تلفکس: ۰۳۱۱-۲۶۶۶۶۳۵

۱۰۰۰۳۱۱۲۶۶۶۶۳۵